

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2564

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม
ตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก

**AGRI-
MAP**

UBON RATCHATHANI
จังหวัดอุบลราชธานี

คำนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมทั้งสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ ได้เป็นอย่างดีใช้งานบนคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <https://moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794> หรือ <https://agri-map-online.moac.go.th/> ซึ่งจะมีเอกสารคู่มือการใช้ให้ศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม จังหวัดอุบลราชธานี
<http://www.ddd.go.th/Agri-Map/Data/NE/ubn.pdf>

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของจังหวัด “อุบลราชธานี”	
1. ข้อมูลทั่วไป	1
2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก	5
2.1 ข้าว	6
2.2 ยางพารา	13
2.3 มันสำปะหลัง	20
2.4 ปาล์มน้ำมัน	27
3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด	33
4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	34
เอกสารอ้างอิง	39
ภาคผนวก	41

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดอุบลราชธานี	4
ตารางที่ 2	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดอุบลราชธานี	5
ตารางที่ 3	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอจังหวัดอุบลราชธานี	7
ตารางที่ 4	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว	12
ตารางที่ 5	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอจังหวัดอุบลราชธานี	14
ตารางที่ 6	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา	19
ตารางที่ 7	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมันสำปะหลังรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี	21
ตารางที่ 8	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมันสำปะหลัง	26
ตารางที่ 9	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมันรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี	28
ตารางที่ 10	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน	32
ตารางผนวกที่ 1	ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี	43
ตารางผนวกที่ 2	พื้นที่ชลประทานจังหวัดอุบลราชธานีจำแนกอำเภอ ตำบล	55
ตารางผนวกที่ 3	ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดอุบลราชธานี	57
ตารางผนวกที่ 4	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล	58
ตารางผนวกที่ 5	กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดอุบลราชธานี	61
ตารางผนวกที่ 6	ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดอุบลราชธานี	62
ตารางผนวกที่ 7	โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี	63

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบุณฑริก	50
ภาพที่ 2	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินเขมราษฎร์	51
ภาพที่ 3	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินศรีเมืองใหม่	52
ภาพที่ 4	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินอุบล	53
ภาพที่ 5	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินวาริน	54
ภาพที่ 6	ศัทยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดอุบลราชธานี	64
ภาพที่ 7	พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศัทยภาพ จังหวัดอุบลราชธานี	65
ภาพที่ 8	ศัทยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดอุบลราชธานี	66
ภาพที่ 9	พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศัทยภาพ จังหวัดอุบลราชธานี	67
ภาพที่ 10	ศัทยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดอุบลราชธานี	68
ภาพที่ 11	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังบนพื้นที่ศัทยภาพ จังหวัดอุบลราชธานี	69
ภาพที่ 12	ศัทยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดอุบลราชธานี	70
ภาพที่ 13	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศัทยภาพ จังหวัดอุบลราชธานี	71

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ 15,744.850 ตารางกิโลเมตร หรือ 9,840,531 ไร่ ตั้งอยู่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย 25 อำเภอ 217 ตำบล (ตารางผนวกที่ 1) มีประชากร 1,866,697 คน (กรมการปกครอง, 2563)

1.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ จังหวัดอำนาจเจริญ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อ จังหวัดศรีสะเกษ และประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย
ทิศตะวันออก	ติดต่อ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อ จังหวัดยโสธร และจังหวัดศรีสะเกษ

1.2 ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดอุบลราชธานีโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง สูงจากระดับทะเลปานกลาง 120-140 เมตร ประกอบด้วยลักษณะภูมิประเทศดังนี้

1) **ที่ลาดเชิงเขา** เป็นที่ลาดเชิงเขาที่ตะกอนบริเวณที่เกิดจากการกระทำของน้ำนานมาแล้วทับถมกัน ครอบคลุมพื้นที่ในอำเภอโขงเจียม พิบูลมังสาหาร ศรีเมืองใหม่ และตระการพืชผล

2) **ที่ลาดเชิงซ้อน** ลักษณะเป็นภูเขาหรือทิวเขาที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ได้แก่ ทิวเขาพนมดงรักในเขตอำเภอน้ำยืน นาจะหลวย และบุญศรี และภูเขา ซึ่งพบมากในอำเภอโขงเจียมและศรีเมืองใหม่

3) **ที่ราบและสันดินริมน้ำ** เกิดจากตะกอนลำน้ำที่พัดพามาทับถม สภาพพื้นที่เป็นเนินสันดินริมฝั่งแม่น้ำโขง และบางบริเวณสันดินริมฝั่งลำเซบาย

4) **ลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ** ระดับกลาง และระดับสูง มีทั้งที่เป็นที่ราบแบบลูกคลื่นลอนลาดจนถึงลูกคลื่นลอนชัน อยู่ถัดจากบริเวณที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงขึ้นมาพื้นที่เหล่านี้จะพบในบริเวณทั่วไปของจังหวัด

5) **แอ่งหรือที่ลุ่มต่ำหลังลำน้ำ** เกิดจากการกระทำของน้ำพบบางแห่งในบริเวณริมแม่น้ำโขง แม่น้ำชี ลำเซบาย และลำโดมใหญ่

1.3 ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดอุบลราชธานีเป็นแบบร้อนชื้นหรือภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนา (Aw) ตามการแบ่งเขตภูมิอากาศแบบเคิปปิน ได้รับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดมวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทย มี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวจัดในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี และฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฝนตกชุกที่สุดในเดือนสิงหาคม มีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.0 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.1 องศาเซลเซียส

1.4 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดอุบลราชธานี แบ่งตามภูมิสัณฐาน ลักษณะทางธรณีวิทยา และวัตถุต้นกำเนิดดิน ได้ดังนี้

1) **ที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood plain)** ที่ราบริมแม่น้ำหรือลำธาร หน้าฝนหรือหน้าน้ำมักมีน้ำท่วมเป็นครั้งคราว เป็นสภาพพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพา และมีตะกอนเพิ่มมากขึ้นหลังน้ำท่วม แบ่งเป็น

(1) **สันดินริมน้ำ (Levee)** เป็นที่ดอน เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพาบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ เป็นสันนูนขนานไปกับริมฝั่งแม่น้ำ การระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี เนื้อดินค่อนข้างหยาบ เช่น ชุดดินชุมพลบุรี (Chp)

(2) **ที่ลุ่มหลังสันดินริมน้ำ (Back swamp, basin)** เป็นที่ลุ่มน้ำซึ่งอยู่ระหว่างสันดินริมน้ำกับตะพักลำน้ำหรือด้านข้างหุบเขา การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว ดินลึกมาก เนื้อดินเหนียวละเอียด สีเทาและน้ำตาลปนเทา เช่น ชุดดินกันทรลักษณวิชัย (Ka)

2) **ที่ราบตะกอนน้ำพา (Alluvial plain)** เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของแม่น้ำหรือลำน้ำสาขา วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพา (Alluvium) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำ แต่ละฝั่งอาจมีที่ราบแบบขั้นบันไดหรือตะพักได้หลายระดับ แบ่งเป็น

(1) **ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace)** เป็นที่ลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินทรายแป้งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสีต่าง ๆ การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว เช่น ชุดดินหนองบุญนา (Nbn) ชุดดินศรีขรภูมิ (Sik) ชุดดินธวัชบุรี (Th) และตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน (AC)

(2) **ตะพักลำน้ำระดับกลางและระดับสูง (Middle and high terrace)** เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดงไปจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินธาตุพนม (Tp)

3) **พื้นที่เกือบราบ (Peneplain)** ครอบคลุมพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี วัตถุต้นกำเนิดดินเกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากหินตะกอน ที่ส่วนใหญ่เป็นพวกหินทราย แต่จะไม่ค่อยพบชั้นส่วนหรือเศษหินของหินทรายในหน้าตัดดินหรือบริเวณผิวหน้าดิน แบ่งเป็น

(1) **พื้นที่แบบราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย** การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว ในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบ หรือตามร่องระหว่างที่ดอนหรือเนิน เนื้อดินส่วนใหญ่มีทรายปน มีสีเทาหรือน้ำตาลปนเทา พบจุดสีต่างๆ ถัดขึ้นมาบริเวณพื้นที่ที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง และเหลือง และมีจุดประสีเทาค่อนข้างชัดเจน โดยเฉพาะในช่วงตอนบนเนื่องจากการขังน้ำ พบจุดประสีเหลือง น้ำตาล หรือแดงในดินล่าง มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง อาจพบชั้นดินเหนียวในตอนล่างของหน้าตัด และอาจพบชั้นลูกรังในช่วงที่เปลี่ยนจากเนื้อดินหยาบเป็นเนื้อดินละเอียด ค่าปฏิกริยาดินในสนามส่วนใหญ่เป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง เช่น ชุดดินขำนิ (Cni) ชุดดินละหานทราย (Lah) ชุดดินมหาสารคาม (Msk) ชุดดินาดูน (Nad) ชุดดินโนนแดง (Ndg) ชุดดินโพธิ์พิสัย (Pp) ชุดดินท่าอุเทน (Tu) ชุดดินอุบล (Ub) และชุดดินวาริน (Wn)

(2) พื้นที่ที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงสภาพพื้นที่แบบเนินเขา ดินส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง เหลือง น้ำตาลปนแดง เหลืองปนแดง จนถึงสีแดง เนื้อดินมีทรายปนอย่างชัดเจน บางบริเวณพบลูกรังในหน้าตัดดิน ค่าปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง เช่น ชุดดินสีทน (St) พบบริเวณพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นร่อง ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) พบบริเวณพื้นที่ลักษณะเป็นที่ราบ ชุดดินพระทองคำ (Ptk) ชุดดินคำบาง (Kg) ชุดดินปักธงชัย (Ptc) ชุดดินโคราช (Kt) และชุดดินห้วยแถลง (Ht) พบบริเวณพื้นที่ลักษณะเป็นที่ค่อนข้างราบถึงเป็นลูกคลื่นดินที่เกิดความไม่ต่อเนื่องทางธรณีวิทยา (Lithologic discontinuities) ส่วนใหญ่เป็นชั้นดินทรายในตอนบน และเปลี่ยนเป็นดินเหนียวหรือชั้นหินพื้น (weathering insitu) ในตอนล่าง (Abrupt textural change) เช่น ชุดดินพล (Pho) เขมราฐ (Kmr) ชุดดินบุณชริก (Bt) ชุดดินคง (Kng) ชุดดินน้ำพอง (Ng) ชุดดินนาคู (Nu) ชุดดินศรีเมืองใหม่ (Smi) และชุดดินท่าอุเทน (Tu)

4) ที่ลาดเชิงเขา (Piedmont) เขา (Hill) ภูเขา (Mountain) มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ที่เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายโดยแรงโน้มถ่วงของโลกในระยะทางใกล้ๆ และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่พบหินปะปนในหน้าตัดดินและลอยหน้า แบ่งตามลักษณะและชนิดของหินดังนี้

(1) พัฒนาจากหินทราย ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นทรายนดินร่วนถึงดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล และน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดีถึงมากเกินไป พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน เช่น ชุดดินภูพาน (Pu) และชุดดินวังน้ำเขียว (Wk)

(2) พัฒนาจากหินภูเขาไฟ ดินมีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง น้ำตาลปนแดง หรือแดง เป็นดินร่วนเหนียวถึงเหนียวมาก ค่าปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง เช่น ชุดดินบุรีรัมย์ (Br) ชุดดินโชคชัย (Ci) ชุดดินครบุรี (Kbr) และชุดดินศรีสะเกษ (Ssk)

5) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ทรัพยากรดินมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของชุดดินที่พบมากของจังหวัดอุบลราชธานี ในภาพที่ 1-5

1.5 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดอุบลราชธานี จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดอุบลราชธานี

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	526,902	5.36
พื้นที่เกษตรกรรม	6,509,773	66.12
พื้นที่นา	4,709,416	47.85
พืชไร่	765,895	7.78
ไม้ยืนต้น	943,217	9.58
ไม้ผล	53,920	0.53
พืชสวน	11,593	0.12
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	9,869	0.10
พืชน้ำ (บัว)	85	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	12,637	0.13
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	3,141	0.03
พื้นที่ป่าไม้	1,760,484	17.89
พื้นที่น้ำ	388,540	3.95
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	654,832	6.68
รวม	9,840,531	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2562

1.6 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัดอุบลราชธานีมีเนื้อที่ชลประทาน 328,239.89 ไร่ (ร้อยละ 3.35 ของพื้นที่จังหวัด) กระจายอยู่ใน 13 อำเภอ มีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ 14 อ่าง มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้รวม 2,105.55 ล้านลูกบาศก์เมตร (ตารางผนวกที่ 2 และตารางผนวกที่ 3)

1.7 เขตปฏิรูปที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีมีเนื้อที่ 2,438,740 ไร่ (ร้อยละ 24.78 ของพื้นที่จังหวัด) โดยพื้นที่ที่มีเขตปฏิรูปที่ดินมากที่สุดได้แก่อำเภอบุณฑริก อำเภอดงขุดม และอำเภอ นาจะหลวย (ตารางผนวกที่ 4)

1.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ทั้งหมดในปี 2563 จำนวน 431,626 ราย รวมพื้นที่ 5,370,868 ไร่ สำหรับพื้นที่ดำเนินการแต่ละกิจกรรมรวมกันมากกว่า 500 ไร่ มีจำนวน 27 กิจกรรม และกิจกรรมที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุดได้แก่ ข้าวนาปี มันสำปะหลังโรงงาน ยางพารา ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 5)

จากฐานข้อมูลกลาง (Farmer One) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดอุบลราชธานี พื้นที่ 341 ไร่ เกษตรกร 69 ราย มีพืชสมุนไพรหลัก 9 ชนิด พืชสมุนไพรที่มีการปลูกมาก คือ บัวบก กระจับแดง พริกไทย ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 6)

1.9 ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร

จังหวัดอุบลราชธานีมีแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่สำคัญ จำนวน 139 แห่ง และที่ตั้งโรงงานทางการเกษตร 269 แห่ง (ตารางผนวกที่ 7)

2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูปโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดบางประการของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง และปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดอุบลราชธานี

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ข้าว	4,457,842	57.61
2. ยางพารา	499,304	6.45
3. มันสำปะหลัง	498,350	6.44
4. ปาล์มน้ำมัน	15,314	2.20

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

2.1 ข้าว

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของอุบลราชธานี จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 3 และภาพที่ 6 - 7)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 227,640 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.94 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขื่องใน 62,462 ไร่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี 54,466 ไร่ และอำเภวารินชำราบ 44,008 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,976,563 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.55 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเดชอุดม 344,288 ไร่ อำเภอบუნทริก 209,041 ไร่ และอำเภอตระการพืชผล 179,087 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 2,395,366 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.96 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอพิบูลมังสาหาร 284,209 ไร่ อำเภอตระการพืชผล 274,062 ไร่ และอำเภอเขมราฐ 217,460 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3,137,923 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.55 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอม่วงสามสิบ 312,150 ไร่ อำเภอสิรินธร 282,138 ไร่ และอำเภอเขื่องใน 280,227 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 173,602 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 76.26 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขื่องใน 53,140 ไร่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี 34,167 ไร่ และอำเภวารินชำราบ 30,441 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,499,151 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 75.85 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเดชอุดม 279,610 ไร่ อำเภอบუნทริก 163,532 ไร่ และอำเภอพิบูลมังสาหาร 126,719 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 1,964,715 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 82.02 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอพิบูลมังสาหาร 250,583 ไร่ อำเภอตระการพืชผล 216,183 ไร่ และอำเภอเดชอุดม 192,844 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 820,374 ไร่ กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอม่วงสามสิบ 200,280 ไร่ อำเภอสำโรง 109,341 ไร่ และอำเภอเดชอุดม 78,204 ไร่

3) พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวแต่ไม่ใช่พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกข้าว และพื้นที่เพาะปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่มีศักยภาพคงเหลือในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 54,038 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.74 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเมืองอุบลราชธานี 20,299 ไร่ อำเภวารินชำราบ 13,567 ไร่ และอำเภอเขื่องใน 9,322 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 477,412 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.15 ของพื้นที่ ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเดชอุดม 64,678 ไร่ อำเภอตระการพืชผล 62,276 ไร่ และ อำเภอतालสุข 46,443 ไร่

ตารางที่ 3 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
เดชอุดม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,710 (100.00%)	344,288 (100.00%)	213,148 (100.00%)	234,651 (100.00%)	793,797 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,336 (78.10%)	279,610 (81.21%)	192,844 (90.47%)	78,204 (33.33%)	551,994 (69.54%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	375 (21.90%)	64,678 (18.79%)	-	-	65,053 (8.20%)
พิบูลมังสาหาร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	24,284 (100.00%)	158,446 (100.00%)	284,209 (100.00%)	132,764 (100.00%)	599,703 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	24,284 (100.00%)	126,719 (79.98%)	250,583 (88.17%)	19,944 (15.02%)	421,530 (70.29%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	31,727 (20.02%)	-	-	31,727 (5.29%)
ตระการพืชผล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	8,631 (100.00%)	179,087 (100.00%)	274,062 (100.00%)	124,837 (100.00%)	586,617 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	8,370 (96.98%)	116,812 (65.23%)	216,183 (78.88%)	32,099 (25.71%)	373,464 (63.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	261 (3.02%)	62,276 (34.77%)	-	-	62,537 (10.66%)
เขื่องใน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	62,462 (100.00%)	93,484 (100.00%)	106,135 (100.00%)	280,227 (100.00%)	542,308 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	53,140 (85.08%)	83,372 (89.18%)	99,695 (93.93%)	67,715 (24.16%)	303,922 (56.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,322 (14.92%)	10,113 (10.82%)	-	-	19,435 (3.58%)
บุญศรี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	209,041 (100.00%)	152,525 (100.00%)	140,857 (100.00%)	502,423 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	163,532 (78.23%)	114,949 (75.36%)	9,293 (6.60%)	287,774 (57.28%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	45,509 (21.77%)	-	-	45,509 (9.06%)
ม่วงสามสิบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,434 (100.00%)	38,838 (100.00%)	95,912 (100.00%)	312,150 (100.00%)	452,334 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,989 (55.01%)	36,053 (92.83%)	88,690 (92.47%)	200,280 (64.16%)	328,012 (72.52%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,445 (44.99%)	2,785 (7.17%)	-	-	5,230 (1.16%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
วารินชำราบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	44,008 (100.00%)	125,805 (100.00%)	57,046 (100.00%)	152,997 (100.00%)	379,856 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	30,441 (69.17%)	105,725 (84.04%)	45,498 (79.76%)	42,182 (27.57%)	223,846 (58.93%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	13,567 (30.83%)	20,080 (15.96%)	-	-	33,647 (8.86%)
สิรินธร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,375 (100.00%)	9,461 (100.00%)	53,648 (100.00%)	282,138 (100.00%)	346,622 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,375 (100.00%)	2,095 (22.15%)	35,581 (66.32%)	16,898 (5.99%)	55,949 (16.14%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	7,365 (77.85%)	-	-	7,365 (2.12%)
เมืองอุบลราชธานี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	54,466 (100.00%)	28,502 (100.00%)	47,883 (100.00%)	196,425 (100.00%)	327,276 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	34,167 (62.73%)	23,257 (81.60%)	45,568 (95.17%)	30,047 (15.30%)	133,039 (40.65%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	20,299 (37.27%)	5,245 (18.40%)	-	-	25,544 (7.81%)
เขมราฐ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	491 (100.00%)	11,834 (100.00%)	217,460 (100.00%)	92,265 (100.00%)	322,050 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	485 (98.78%)	9,914 (83.78%)	176,784 (81.29%)	919 (1.00%)	188,102 (58.41%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6 (1.22%)	1,920 (16.22%)	-	-	1,926 (0.60%)
น้ำยืน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,108 (100.00%)	104,262 (100.00%)	50,113 (100.00%)	153,016 (100.00%)	311,499 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4,108 (100.00%)	62,273 (59.73%)	36,006 (71.85%)	7,856 (5.13%)	110,243 (35.39%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	41,990 (40.27%)	-	-	41,990 (13.48%)
ศรีเมืองใหม่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	59,388 (100.00%)	187,466 (100.00%)	46,944 (100.00%)	293,798 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	46,197 (77.79%)	125,739 (67.07%)	7,820 (16.66%)	179,756 (61.18%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	13,191 (22.21%)	-	-	13,191 (4.49%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
นาจะหลวย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	233 (100.00%)	79,128 (100.00%)	97,646 (100.00%)	101,103 (100.00%)	278,110 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	233 (100.00%)	58,646 (74.12%)	85,248 (87.30%)	12,480 (12.34%)	156,607 (56.31%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	20,482 (25.88%)	-	-	20,482 (7.36%)
โพธิ์ไทร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	2 (100.00%)	90,572 (100.00%)	177,008 (100.00%)	267,582 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	70,339 (77.66%)	18,610 (10.51%)	88,949 (33.24%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2 (100.00%)	-	-	2 (0.01%)
ลำโรง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	109,828 (100.00%)	5,818 (100.00%)	125,788 (100.00%)	241,434 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	96,480 (87.85%)	5,546 (95.32%)	109,341 (86.92%)	211,367 (87.55%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	13,348 (12.15%)	-	-	13,348 (5.53%)
กุดข้าวปุ้น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	35,883 (100.00%)	122,997 (100.00%)	34,505 (100.00%)	193,385 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	28,376 (79.08%)	108,667 (88.35%)	4,593 (13.31%)	141,636 (73.24%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	7,507 (20.92%)	-	-	7,507 (3.88%)
ทุ่งศรีอุดม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	43,499 (100.00%)	38,518 (100.00%)	75,103 (100.00%)	157,120 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	34,730 (79.84%)	30,466 (79.10%)	24,116 (32.11%)	89,312 (56.84%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	8,769 (20.16%)	-	-	8,769 (5.58%)
น้ำขุ่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	155 (100.00%)	50,420 (100.00%)	19,808 (100.00%)	84,162 (100.00%)	154,545 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	155 (100.00%)	18,804 (37.29%)	16,216 (81.87%)	30,334 (36.04%)	65,509 (42.39%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	31,616 (62.71%)	-	-	31,616 (20.46%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
สว่าง วีระวงศ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,474 (100.00%)	19,393 (100.00%)	24,355 (100.00%)	103,049 (100.00%)	153,271 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,409 (37.21%)	12,121 (62.50%)	22,877 (93.93%)	17,953 (17.42%)	55,360 (36.12%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,065 (62.79%)	7,272 (37.50%)	-	-	11,337 (7.40%)
นาเยี่ย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,519 (100.00%)	75,655 (100.00%)	15,230 (100.00%)	55,229 (100.00%)	149,633 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,087 (30.89%)	53,796 (71.11%)	13,831 (90.81%)	23,748 (43.00%)	92,463 (61.79%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,432 (69.11%)	21,859 (28.89%)	-	-	24,291 (16.23%)
โขงเจียม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	6,396 (100.00%)	60,461 (100.00%)	63,453 (100.00%)	130,310 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	4,317 (67.50%)	39,181 (64.80%)	11,338 (17.87%)	54,836 (42.08%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2,080 (32.50%)	-	-	2,080 (1.60%)
นาตาล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	19,468 (100.00%)	91,660 (100.00%)	17,246 (100.00%)	128,374 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	14,060 (72.22%)	70,188 (76.57%)	-	84,248 (65.63%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	5,407 (27.78%)	-	-	5,407 (4.21%)
เหล่าเสือโก้ก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,214 (100.00%)	20,409 (100.00%)	29,311 (100.00%)	74,404 (100.00%)	125,338 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,133 (93.30%)	17,520 (85.84%)	28,158 (96.07%)	30,103 (40.46%)	76,913 (61.36%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	82 (6.70%)	2,889 (14.16%)	-	-	2,971 (2.37%)
ตาลชุม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,154 (100%)	131,735 (100%)	36,724 (100%)	16,213 (100%)	185,826 (100%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	985 (85.36%)	85,293 (64.75%)	25,020 (68.13%)	8,841 (54.53%)	120,139 (64.65%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	169 (14.64%)	46,443 (35.25%)	-	-	46,612 (25.08%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
ดอน มดแดง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,921 (100.00%)	22,311 (100.00%)	22,660 (100.00%)	61,389 (100.00%)	114,281 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	6,906 (87.20%)	19,448 (87.17%)	20,859 (92.05%)	15,660 (25.51%)	62,873 (55.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,016 (12.80%)	2,864 (12.83%)	-	-	3,880 (3.40%)
รวมทั้ง จังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	227,640 (100.00%)	1,976,563 (100.00%)	2,395,366 (100.00%)	3,137,923 (100.00%)	7,737,492 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	173,602 (76.26%)	1,499,151 (75.85%)	1,964,715 (82.02%)	820,374 (26.14%)	4,457,842 (57.61%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	54,038 (23.74%)	477,412 (24.15%)	-	-	531,450 (6.87%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (S3+N) 95,074 ไร่ และยางพารา (S3+N) 52,858 ไร่ (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว

อำเภอ	มันสำปะหลัง (ไร่)			ยางพารา (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
นาตาล	816	-	816	288	-	288
สำโรง	135	-	135	213	-	213
ตาลชุม	16,240	-	16,240	3,141	-	3,141
นาเยี่ย	4,547	-	4,547	2,691	-	2,691
น้ำยืน	18,946	-	18,946	6,219	-	6,219
เขมรรัฐ	211	-	211	70	-	70
น้ำขุ่น	11,483	-	11,483	11,345	-	11,345
บุญพริก	2,783	-	2,783	8,630	-	8,630
สิรินธร	1,670	-	1,670	250	-	250
เดชอุดม	5,856	-	5,856	6,662	-	6,662
ดอนมดแดง	51	-	51	9	-	9
นาจะหลวย	3,399	-	3,399	1,228	-	1,228
เซิงโน	470	-	470	152	-	152
โขงเจียม	370	-	370	30	-	30
โพธิ์ไทร	1	-	1	-	-	-
ม่วงสามสิบ	182	-	182	20	-	20
วารินชำราบ	748	-	748	472	-	472
กุดข้าวปุ้น	437	-	437	335	-	335
ตระการพืชผล	18,018	-	18,018	5,982	-	5,982
ทุ่งศรีอุดม	2,378	-	2,378	1,671	-	1,671
ศรีเมืองใหม่	2,523	-	2,523	1,670	-	1,670
พิบูลมังสาหาร	2,301	-	2,301	1,358	-	1,358
สว่างวีระวงศ์	1,151	-	1,151	302	-	302
เหล่าเสือโก้ก	212	-	212	40	-	40
เมืองอุบลราชธานี	146	-	146	80	-	80
รวม	95,074	-	95,074	52,858	-	52,858

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกข้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอน้ำพอง อำเภอชุมแพ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอหนองสองห้อง อำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอัญญาศรี เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.2 ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของอุบลราชธานีลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8 - 9)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูก

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 645,644 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.34 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอพิบูลมังสาหาร 143,281 ไร่ อำเภอเดชอุดม 106,246 ไร่ และอำเภอบุณฑริก 60,115 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 4,164,660 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.79 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขื่องใน 363,692 ไร่ อำเภอม่วงสามสิบ 351,854 ไร่ และอำเภอตระการพืชผล 341,659 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 317,347 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.10 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอโพธิ์ไทร 79,382 ไร่ อำเภอทุ่งศรีอุดม 44,613 ไร่ และอำเภอโขงเจียม 30,017 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,615,032 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 45,806 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.09 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอน้ำยืน 13,946 ไร่ อำเภอบุณฑริก 9,395 ไร่ และอำเภอเดชอุดม 6,859 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 382,762 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.19 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายอยู่ในอำเภอบุณฑริก 57,713 ไร่ อำเภอเดชอุดม 56,050 ไร่ และอำเภอสรินธร 48,345 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 70,688 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.27 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอน้ำขุ่น 11,303 ไร่ อำเภอบุณฑริก 9,775 ไร่ และอำเภอโพธิ์ไทร 8,929 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 48 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับยางพารา และพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่มีศักยภาพคงเหลือในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 599,838 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 92.91 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอบิบลม้งสาหาร 141,459 ไร่ อำเภอเดชอุดม 99,386 ไร่ และอำเภอบุณฑริก 50,721 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 3,781,898 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 90.81 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอม่วงสามสิบ 347,190 ไร่ อำเภอเขื่องใน 336,278 ไร่ และอำเภอตระการพืชผล 329,431 ไร่

ตารางที่ 5 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
เดชอุดม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	106,246 (100.00%)	278,567 (100.00%)	12,254 (100.00%)	396,689 (100.00%)	793,756 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	6,859 (6.46%)	56,050 (20.12%)	7,318 (59.72%)	-	70,227 (8.85%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	99,386 (93.54%)	222,517 (79.88%)	-	-	321,903 (40.55%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	143,281 (100.00%)	228,897 (100.00%)	4,921 (100.00%)	222,658 (100.00%)	599,757 (100.00%)
บิบลม้งสาหาร	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,823 (1.27%)	8,535 (3.73%)	1,353 (27.49%)	-	11,711 (1.95%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	141,458 (98.73%)	220,362 (96.27%)	-	-	361,820 (60.33%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	44,929 (100.00%)	341,659 (100.00%)	14,359 (100.00%)	185,732 (100.00%)	586,679 (100.00%)
ตระการพืชผล	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,118 (2.49%)	12,228 (3.58%)	6,079 (42.34%)	1 (0.01%)	19,426 (3.31%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	43,811 (97.51%)	329,431 (96.42%)	-	-	373,242 (63.62%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	12,791 (100.00%)	363,692 (100.00%)	190 (100.00%)	165,759 (100.00%)	542,432 (100.00%)
เขื่องใน	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	331 (2.59%)	27,413 (7.54%)	190 (100.00%)	-	27,934 (5.15%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	12,460 (97.41%)	336,279 (92.46%)	-	-	348,739 (64.29%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
บุญทริก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	60,115 (100.00%)	201,078 (100.00%)	11,179 (100.00%)	230,456 (100.00%)	502,828 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	9,395 (15.63%)	57,713 (28.70%)	9,775 (87.44%)	1 (0.01%)	76,884 (15.29%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	50,720 (84.37%)	143,365 (71.30%)	-	-	194,085 (38.60%)
ม่วงสามสิบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,057 (100.00%)	351,854 (100.00%)	28,312 (100.00%)	71,195 (100.00%)	452,418 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	8 (0.76%)	4,664 (1.33%)	23 (0.08%)	-	4,695 (1.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,049 (99.24%)	347,190 (98.67%)	-	-	348,239 (76.97%)
วารินชำราบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	12,797 (100.00%)	147,687 (100.00%)	793 (100.00%)	218,626 (100.00%)	379,903 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	387 (3.02%)	3,685 (2.50%)	793 (100.00%)	-	4,865 (1.28%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	12,410 (96.98%)	144,002 (97.50%)	-	-	156,412 (41.17%)
สิรินธร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,740 (100.00%)	208,624 (100.00%)	26,506 (100.00%)	100,765 (100.00%)	346,635 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	340 (3.17%)	48,345 (23.17%)	3,145 (11.87%)	6 (0.01%)	51,836 (14.95%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	10,400 (96.83%)	160,279 (76.83%)	-	-	170,679 (49.24%)
เมือง อุบลราชธานี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	22,176 (100.00%)	212,033 (100.00%)	84 (100.00%)	93,012 (100.00%)	327,305 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	62 (0.28%)	8,830 (4.16%)	83 (98.81%)	-	8,975 (2.74%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	22,114 (99.72%)	203,203 (95.84%)	-	-	225,317 (68.84%)
เขมราฐ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	32,084 (100.00%)	268,523 (100.00%)	159 (100.00%)	21,752 (100.00%)	322,518 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	800 (2.49%)	5,001 (1.86%)	70 (44.03%)	7 (0.03%)	5,878 (1.82%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	31,284 (97.51%)	263,522 (98.14%)	-	-	294,806 (91.41%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
น้ำยืน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	52,669 (100.00%)	124,690 (100.00%)	28,777 (100.00%)	105,430 (100.00%)	311,566 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	13,946 (26.48%)	29,977 (24.04%)	7,418 (25.78%)	-	51,341 (16.48%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	38,723 (73.52%)	94,713 (75.96%)	-	-	133,436 (42.83%)
ศรีเมืองใหม่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	22,445 (100.00%)	207,440 (100.00%)	7,736 (100.00%)	56,177 (100.00%)	293,798 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,060 (4.72%)	13,822 (6.66%)	2,480 (32.06%)	-	17,362 (5.91%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	21,385 (95.28%)	193,618 (93.34%)	-	-	215,003 (73.18%)
นาจะหลวย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	33,204 (100.00%)	167,897 (100.00%)	1,223 (100.00%)	75,805 (100.00%)	278,129 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,561 (7.71%)	25,425 (15.14%)	1,223 (100.00%)	31 (0.04%)	29,240 (10.51%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	30,643 (92.29%)	142,472 (84.86%)	-	-	173,115 (62.24%)
โพธิ์ไทร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	64 (100.00%)	181,841 (100.00%)	79,382 (100.00%)	7,523 (100.00%)	268,810 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	17,210 (9.46%)	8,929 (11.25%)	2 (0.03%)	26,141 (9.72%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	64 (100.00%)	164,631 (90.54%)	-	-	164,695 (61.27%)
สำโรง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,222 (100.00%)	41,871 (100.00%)	1,211 (100.00%)	195,130 (100.00%)	241,434 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	9 (0.28%)	274 (0.65%)	493 (40.71%)	-	776 (0.32%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,213 (99.72%)	41,597 (99.35%)	-	-	44,810 (18.56%)
กุดข้าวปุ้น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	203 (100.00%)	157,122 (100.00%)	337 (100.00%)	35,785 (100.00%)	193,447 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	6,882 (4.38%)	334 (99.11%)	-	7,216 (3.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	203 (100.00%)	150,240 (95.62%)	-	-	150,443 (77.77%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
ตาลชุม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,378 (100.00%)	45,367 (100.00%)	3,130 (100.00%)	133,954 (100.00%)	185,829 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	389 (0.86%)	3,130 (100.00%)	-	3,519 (1.89%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,378 (100.00%)	44,978 (99.14%)	-	-	48,356 (26.02%)
ทุ่งศรีอุดม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,153 (100.00%)	60,708 (100.00%)	44,613 (100.00%)	41,562 (100.00%)	157,036 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,205 (31.57%)	12,154 (20.02%)	1,711 (3.84%)	-	17,070 (10.87%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,948 (68.43%)	48,554 (79.98%)	-	-	55,502 (35.34%)
สว่างวีระวงศ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,891 (100.00%)	121,901 (100.00%)	301 (100.00%)	28,543 (100.00%)	155,636 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	90 (1.84%)	11,020 (9.04%)	301 (100.00%)	-	11,411 (7.33%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,801 (98.16%)	110,881 (90.96%)	-	-	115,682 (74.33%)
น้ำขุ่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	8,185 (100.00%)	89,534 (100.00%)	18,256 (100.00%)	38,462 (100.00%)	154,437 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,852 (22.63%)	19,031 (21.26%)	11,303 (61.91%)	-	32,186 (20.84%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,333 (77.37%)	70,503 (78.74%)	-	-	76,836 (49.75%)
นาเยี่ย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,820 (100.00%)	36,044 (100.00%)	3,196 (100.00%)	99,559 (100.00%)	149,619 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,093 (10.10%)	5,340 (14.82%)	3,188 (99.75%)	-	9,621 (6.43%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,727 (89.90%)	30,704 (85.18%)	-	-	40,431 (27.02%)
โขงเจียม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	18,641 (100.00%)	72,651 (100.00%)	30,017 (100.00%)	9,159 (100.00%)	130,468 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	488 (2.62%)	3,044 (4.19%)	1,012 (3.37%)	-	4,544 (3.48%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	18,153 (97.38%)	69,607 (95.81%)	-	-	87,760 (67.27%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
นาตาล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	20,072 (100.00%)	84,907 (100.00%)	286 (100.00%)	23,161 (100.00%)	128,426 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	364 (1.81%)	355 (0.42%)	287 (100.00%)	-	1,006 (0.78%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	19,708 (98.19%)	84,552 (99.58%)	-	-	104,260 (81.18%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,185 (100.00%)	96,256 (100.00%)	40 (100.00%)	25,882 (100.00%)	125,363 (100.00%)
เหล่าเสือโก้ก	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,699 (2.80%)	41 (100.00%)	-	2,740 (2.19%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,185 (100.00%)	93,557 (97.20%)	-	-	96,742 (77.17%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,820 (100.00%)	36,044 (100.00%)	3,196 (100.00%)	99,559 (100.00%)	149,619 (100.00%)
ดอนมดแดง	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	15 (0.18%)	2,676 (3.63%)	9 (10.59)	-	2,700 (2.36%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,727 (89.90%)	30,704 (85.18%)	-	-	40,431 (27.02%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	645,644 (100.00%)	4,164,660 (100.00%)	317,347 (100.00%)	2,615,032 (100.00%)	7,742,683 (100.00%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	45,806 (7.09%)	382,762 (9.19%)	70,688 (22.27%)	48	499,304 (6.45%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	599,838 (92.91%)	3,781,898 (90.81%)	-	-	4,381,736 (56.59%)

ทั้งนี้ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 2,499,329 ไร่ และมันสำปะหลัง (S3+N) 315,530 ไร่ แต่เนื่องจากนโยบายบริหารจัดการข้าวต้องการรักษาคุณภาพผลผลิตข้าว ดังนั้นจึงควรพิจารณาไปปลูกพืชชนิดอื่นที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทดแทน (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			มันสำปะหลัง (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
นาคา	70,433	-	70,433	4,234	-	4,234
ลำปาง	5,567	32,574	38,141	190	-	190
ตาก	20,723	8,872	29,595	1,525	-	1,525
น่าน	13,881	3,498	17,379	6,236	-	6,236
น่าน	36,138	2,120	38,258	49,593	-	49,593
เขมราฐ	177,402	922	178,324	22,360	-	22,360
น่าน	16,275	29,716	45,991	15,266	-	15,266
บุญพิริย	115,368	9,186	124,554	14,094	-	14,094
สิรินธร	35,709	16,092	51,801	20,960	-	20,960
เดชอุดม	193,544	24,893	218,437	17,760	-	17,760
ดอนมดแดง	20,580	15,704	36,284	3,465	-	3,465
นาจะหลวย	85,560	12,526	98,086	26,676	-	26,676
เขื่องใน	97,458	67,956	165,414	1,766	-	1,766
โขงเจียม	39,320	2,500	41,820	11,242	-	11,242
โพธิ์ไทร	70,586	3,220	73,806	32,996	-	32,996
ม่วงสามสิบ	70,167	188,500	258,667	787	-	787
วารินชำราบ	38,854	7,060	45,914	9,132	-	9,132
กุดข้าวปุ้น	109,049	4,609	113,658	5,618	-	5,618
ตระการพืชผล	216,948	26,268	243,216	19,053	-	19,053
ทุ่งศรีอุดม	30,576	9,973	40,549	6,405	-	6,405
ศรีเมืองใหม่	126,186	6,707	132,893	16,516	-	16,516
พิบูลมังสาหาร	251,484	18,620	270,104	9,982	-	9,982
สว่างวีระวงศ์	22,959	18,018	40,977	14,485	-	14,485
เหล่าเสือโก้ก	23,451	30,210	53,661	2,388	-	2,388
เมืองอุบลราชธานี	41,212	30,155	71,367	2,801	-	2,801
รวม	1,929,430	569,899	2,499,329	315,530	-	315,530

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพารา ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอน้ำยืน อำเภอบุณฑริก และอำเภอเดชอุดม เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอบุณฑริก อำเภอเดชอุดม และอำเภอสิรินธร เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกยางพารา มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.3 มั่นสำปะหลัง

มั่นสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของอุบลราชธานีในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 7 และภาพที่ 10 - 11)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมั่นสำปะหลัง

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 26,562 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.34 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขื่องใน 19,004 ไร่ อำเภอม่วงสามสิบ 3,927 ไร่ และอำเภอตระการพืชผล 3,631 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 590,542 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.63 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขื่องใน 246,549 ไร่ อำเภอม่วงสามสิบ 193,305 ไร่ และอำเภอพิบูลมังสาหาร 74,107 ไร่ เป็นต้น

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 2,566,258 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.15 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเดชอุดม 263,768 ไร่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี 211,571 ไร่ และอำเภอตระการพืชผล 179,885 ไร่ เป็นต้น

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 4,558,432 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกมั่นสำปะหลังในปัจจุบัน จำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 312 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.17 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอม่วงสามสิบ 212 ไร่ อำเภอตระการพืชผล 86 ไร่ และอำเภอเขื่องใน 14 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 24,706 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.18 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขื่องใน 8,568 ไร่ อำเภอน้ำยืน 6,641 ไร่ และอำเภอม่วงสามสิบ 2,605 ไร่ เป็นต้น

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 473,264 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.44 ของพื้นที่ ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอไทรโยค 78,947 ไร่ อำเภอโพธิ์ไทร 49,653 ไร่ และ อำเภอตระการพืชผล 37,130 ไร่ เป็นต้น

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 68 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมันสำปะหลังแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง และพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่มีศักยภาพคงเหลือในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 26,250 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.83 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโขงเจียม 18,990 ไร่ อำเภอม่วงสามสิบ 3,715 ไร่ และอำเภอตระการพืชผล 3,545 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 565,836 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 95.82 ของพื้นที่ ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอโขงเจียม 237,981 ไร่ อำเภอม่วงสามสิบ 190,700 ไร่ และ อำเภอพิบูลมังสาหาร 74,010 ไร่ เป็นต้น

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมันสำปะหลังรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เดชอุดม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	263,768 (100.00%)	529,990 (100.00%)	793,758 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	24,418 (9.26%)	-	24,418 (3.08%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
พิบูลมังสาหาร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	74,107 (100.00%)	141,107 (100.00%)	384,545 (100.00%)	599,759 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	97 (0.13%)	13,220 (9.37%)	-	13,317 (2.22%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	74,010 (99.87%)	-	-	74,010 (12.34%)
ตระการพืชผล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,631 (100.00%)	21,882 (100.00%)	179,885 (100.00%)	381,224 (100.00%)	586,622 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	86 (2.37%)	592 (2.71%)	37,130 (20.64%)	15 (0.01%)	37,823 (6.45%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,545 (97.63%)	21,290 (97.29%)	-	-	24,835 (4.23%)
โขงเจียม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	19,004 (100.00%)	246,549 (100.00%)	71,655 (100.00%)	205,231 (100.00%)	542,439 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	14 (0.07%)	8,568 (3.48%)	2,237 (3.12%)	-	10,819 (1.99%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	18,990 (99.93%)	237,981 (96.52%)	-	-	256,971 (47.37%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
บุญทริก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	146,927 (100.00%)	355,945 (100.00%)	502,872 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	17,070 (11.62%)	-	17,070 (3.39%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ม่วงสามสิบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,927 (100.00%)	193,305 (100.00%)	108,802 (100.00%)	146,393 (100.00%)	452,427 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	212 (5.40%)	2,605 (1.35%)	2,008 (1.85%)	-	4,825 (1.07%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,715 (94.60%)	190,700 (98.65%)	-	-	194,415 (42.97%)
วารินชำราบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	52,068 (100.00%)	327,775 (100.00%)	379,843 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	10,170 (19.53%)	-	10,170 (19.53%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
สิรินธร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	2,966 (100.00%)	173,077 (100.00%)	170,531 (100.00%)	346,574 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	296 (9.98%)	25,220 (14.57%)	-	25,516 (7.36%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2,670 (90.02%)	-	-	2,670 (0.77%)
เมืองอุบลราชธานี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	169 (100.00%)	211,571 (100.00%)	115,564 (100.00%)	327,304 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	2,943 (1.39%)	-	2,943 (0.90%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	169 (100.00%)	-	-	169 (0.05%)
เขมราฐ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	9,716 (100.00%)	112,881 (100.00%)	199,884 (100.00%)	322,481 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,198 (22.62%)	22,484 (19.92%)	12 (0.01%)	24,694 (7.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	7,518 (77.38%)	-	-	7,518 (2.33%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
น้ำยี่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	18,288 (100.00%)	163,333 (100.00%)	129,749 (100.00%)	311,370 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	6,641 (36.31%)	78,947 (48.33%)	-	85,588 (27.49%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	11,647 (63.69%)	-	-	11,647 (3.74%)
ศรีเมืองใหม่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	68,326 (100.00%)	225,377 (100.00%)	293,703 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	19,908 (29.14%)	-	19,908 (6.78%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
นาจะหลวย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	6,334 (100.00%)	126,145 (100.00%)	145,639 (100.00%)	278,118 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,555 (24.55%)	29,940 (23.73%)	10 (0.01%)	31,505 (11.33%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	4,779 (75.45%)	-	-	4,779 (1.72%)
โพธิ์ไทร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	142,713 (100.00%)	125,964 (100.00%)	268,677 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	49,653 (34.79%)	26 (0.02%)	49,679 (18.49%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ลำโรง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	4,352 (100.00%)	237,082 (100.00%)	241,434 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	440 (10.11%)	-	440 (0.18%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
กุดข้าวปุ้น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	15,919 (100.00%)	37,224 (100.00%)	140,305 (100.00%)	193,448 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,867 (11.73%)	6,033 (16.21%)	5 (0.01%)	7,905 (4.09%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	14,052 (88.27%)	-	-	14,052 (7.26%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
ตาลชุม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	28,258 (100.00%)	157,470 (100.00%)	185,728 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	17,702 (62.64%)	-	17,702 (9.53%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ทุ่งศรีอุดม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	70,076 (100.00%)	87,038 (100.00%)	157,114 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	29,295 (41.80%)	-	29,295 (18.65%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
สว่างวีระวงศ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	107,310 (100.00%)	48,316 (100.00%)	155,626 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	15,580 (14.52%)	-	15,580 (10.01%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
น้ำขุ่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	510 (100.00%)	62,974 (100.00%)	90,844 (100.00%)	154,328 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	287 (56.27%)	30,797 (48.90%)	-	31,084 (20.14%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	223 (43.73%)	-	-	223 (0.14%)
นาเยี่ย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	46,263 (100.00%)	103,361 (100.00%)	149,624 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	10,872 (23.50%)	-	10,872 (7.27%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โขงเจียม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	60,334 (100.00%)	69,984 (100.00%)	130,318 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	16,048 (26.60%)	-	16,048 (12.31%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
นาตาล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	25,490 (100.00%)	102,920 (100.00%)	128,410 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	5,033 (19.74%)	-	5,033 (3.92%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
เหล่าเสือ โก้	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	797 (100.00%)	91,794 (100.00%)	32,773 (100.00%)	125,364 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	2,614 (2.85%)	-	2,614 (2.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	797 (100.00%)	-	-	797 (0.64%)
ดอนมด แดง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	69,925 (100.00%)	44,528 (100.00%)	114,453 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	3,502 (5.01%)	-	3,502 (3.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
รวมทั้ง จังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	26,562 (100.00%)	590,542 (100.00%)	2,566,258 (100.00%)	4,558,432 (100.00%)	7,741,794 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	312 (1.17%)	24,706 (4.18%)	473,264 (18.44%)	68 (0.01%)	498,350 (6.44%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	26,250 (98.83%)	565,836 (95.82%)	-	-	592,086 (7.65%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน ลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกมันสำปะหลัง คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 345,807 ไร่ โดยอำเภอที่มีศักยภาพในการขยายการผลิตมันสำปะหลัง (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมันสำปะหลัง

อำเภอ	ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม
น้ำยืน	2,799	691	3,490
เขมราฐ	3,462	-	3,462
น้ำขุ่น	20	-	20
สิรินธร	1,778	36	1,814
นาจะหลวย	2,558	44	2,602
เขื่องใน	40,297	66,184	106,481
ม่วงสามสี	32,120	109,910	142,030
กุดข้าวปุ้น	5,652	697	6,349
ตระการพืชผล	16,249	1,237	17,486
พิบูลมังสาหาร	61,133	449	61,582
เหล่าเสือโก้ก	366	-	366
เมืองอุบลราชธานี	107	18	125
รวม	166,541	179,266	345,807

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญของจังหวัด โดยพบมากที่อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ ตามลำดับ

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมันสำปะหลังเช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยพบมากที่อำเภอตาพระยา อำเภอวัฒนานคร อำเภอเมืองสระแก้ว ตามลำดับ

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกมันสำปะหลัง มีต้นทุนต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.4 ปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของอุบลราชธานีลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 12 - 13)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกยางพารา

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 86,437 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.11 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอนาจะหลวย 37,898 ไร่ อำเภอน้ำยืน 33,451 ไร่ และอำเภอบุณฑริก 15,088 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 685,664 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.85 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเดชอุดม 176,154 ไร่ อำเภอบุณฑริก 164,168 ไร่ และอำเภอน้ำยืน 141,007 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 1,537,864 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.86 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอพิบูลมังสาหาร 259,779 ไร่ อำเภอเดชอุดม 253,577 ไร่ และอำเภอวารินชำราบ 192,418 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 5,433,056 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 1,149 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.33 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอนาจะหลวย และอำเภอน้ำยืน 529 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 5,917 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.86 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอนาจะหลวย 2,186 ไร่ อำเภอน้ำยืน 1,316 ไร่ และอำเภอเดชอุดม 973 ไร่ เป็นต้น

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 3,497 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.23 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเดชอุดม 859 ไร่ อำเภอสว่างวีระวงศ์ 809 ไร่ และอำเภอนาจะหลวย 459 ไร่ เป็นต้น

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 4,751 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกปาล์มน้ำมันแต่ยังไม่มีมีการปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปาล์มน้ำมัน และพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่มีศักยภาพคงเหลือในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 85,288 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.67 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอนาจะหลวย 37,278 ไร่ อำเภอน้ำยืน 32,922 ไร่ และอำเภอบุณฑริก 15,088 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 679,747 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.14 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเดชอุดม 175,181 ไร่ อำเภอบุญทริก 163,218 ไร่ และอำเภอน้ำยืน 139,691 ไร่ เป็นต้น

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมันรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เดชอุดม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	176,154 (100.00%)	253,577 (100.00%)	364,092 (100.00%)	793,823 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	-	973 (0.55%)	859 (0.34%)	404 (0.11%)	2,672 (0.34%)
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-				
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	175,181 (99.45%)	-	-	175,181 (22.07%)
พิบูลมัง สาหาร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	259,779 (100.00%)	339,980 (100.00%)	599,759 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	-	-	279 (0.11%)	41 (0.01%)	320 (0.05%)
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-			
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ตระการ พิชัย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	-	586,681 (100.00%)	586,681 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	-	-	-	238 (0.04%)	238 (0.04%)
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-		
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
เขื่องใน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	-	542,442 (100.00%)	542,442 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	-	-	-	508 (0.09%)	508 (0.09%)
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-		
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
บุญทริก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	15,088 (100.00%)	164,168 (100.00%)	7,964 (100.00%)	315,735 (100.00%)	502,955 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	950 (0.58%)	53 (0.67%)	695 (0.22%)	1,698 (0.34%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	15,088 (100.00%)	163,218 (99.42%)	-	-	178,306 (35.45%)
ม่วงสามสิบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	-	452,427 (100.00%)	452,427 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	204 (0.05%)	204 (0.05%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
วารินชำราบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	192,418 (100.00%)	187,494 (100.00%)	379,912 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	49 (100.00%)	100 (100.00%)	149 (100.00%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
สิรินธร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	17,580 (100.00%)	154,344 (100.00%)	174,711 (100.00%)	346,635 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	80 (0.46%)	367 (0.24%)	85 (0.05%)	532 (0.15%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	17,500 (99.54%)	-	-	17,500 (5.05%)
เมืองอุบลราชธานี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	24,183 (100.00%)	303,122 (100.00%)	327,305 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	85 (0.03%)	85 (0.03%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
เขมราฐ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	7,292 (100.00%)	315,226 (100.00%)	322,518 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	407 (0.13%)	407 (0.13%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
น้ำยั้น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	33,451 (100.00%)	141,007 (100.00%)	22,662 (100.00%)	114,519 (100.00%)	311,639 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	529 (1.58%)	1,316 (0.93%)	73 (0.32%)	229 (0.20%)	1,711 (0.55%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	32,922 (98.42%)	139,691 (99.07%)	-	-	172,613 (55.39%)
ศรีเมืองใหม่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	39,551 (100.00%)	254,247 (100.00%)	293,798 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	54 (0.14%)	51 (0.02%)	105 (0.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
นาจะหลวย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	37,898 (100.00%)	116,671 (100.00%)	22,039 (100.00%)	101,521 (100.00%)	278,129 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	620 (1.64%)	2,186 (1.87%)	459 (2.08%)	547 (0.54%)	3,812 (1.37%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	37,278 (98.36%)	114,485 (98.13%)	-	-	151,763 (54.57%)
โพธิ์ไทร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	22,824 (100.00%)	245,823 (100.00%)	268,647 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	232 (0.09%)	232 (0.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
สำโรง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	183,718 (100.00%)	57,716 (100.00%)	241,434 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	-	-
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
กุดข้าวปุ้น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	-	193,448 (100.00%)	193,448 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	44 (0.02%)	44 (0.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
तालसुम	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	2,952 (100.00%)	182,876 (100.00%)	185,828 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	32 (0.02%)	32 (0.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
तुंगसुरीउदम	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	23,943 (100.00%)	59,876 (100.00%)	73,301 (100.00%)	157,120 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	114 (0.48%)	98 (0.16%)	140 (0.19%)	352 (0.22%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	23,829 (99.52%)	-	-	23,829 (15.17%)
सुवांगवीरसुवंग्	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	127,767 (100.00%)	27,867 (100.00%)	155,634 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	809 (0.63%)	-	809 (0.52%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
नाचुन	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	46,141 (100.00%)	15,273 (100.00%)	93,129 (100.00%)	154,543 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	298 (0.65%)	92 (0.60%)	352 (0.38%)	742 (0.48%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	45,843 (99.35%)	-	-	45,843 (29.66%)
नायेय	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	89,253 (100.00%)	60,380 (100.00%)	149,633 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	276 (0.31%)	58 (0.10%)	334 (0.22%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
खोंगजेयम	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	50,283 (100.00%)	80,185 (100.00%)	130,468 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	29 (0.06%)	23 (0.03%)	52 (0.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
नाताल	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	109 (100.00%)	128,317 (100.00%)	128,426 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	89 (0.07%)	89 (0.07%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เหล่าเสือ โก้ก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	-	125,363 (100.00%)	125,363 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	51 (0.04%)	51 (0.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ดอนมด แดง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	2,000 (100.00%)	112,454 (100.00%)	114,454 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	20 (0.02%)	20 (0.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
รวมทั้ง จังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	86,437 (100.0%)	685,664 (100.00%)	1,537,864 (100.00%)	5,433,056 (100.00%)	7,743,021 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,149 (1.33%)	5,917 (0.86%)	3,497 (0.23%)	4,751 (0.09%)	15,314 (0.20%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	85,288 (98.67%)	679,747 (99.14%)	-	-	765,035 (9.88%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่าพื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกปาล์มน้ำมัน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 145,973 ไร่ และมันสำปะหลัง (S3+N) 105,127 ไร่ โดยอำเภอที่มีศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			มันสำปะหลัง (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
น้ำยืน	12,314	1,974	14,288	47,897	-	47,897
น้ำขุ่น	4,564	914	5,478	10,300	-	10,300
บุญพริก	42,020	467	42,487	9,472	-	9,472
สิรินธร	205	266	471	1,066	-	1,066
เดชอุดม	47,738	2,357	50,095	13,068	-	13,068
นาจะหวาย	28,732	3,611	32,343	20,245	-	20,245
ทุ่งศรีอุดม	770	41	811	3,079	-	3,079
รวม	136,343	9,630	145,973	105,127	-	105,127

3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด

3.1 ข้าวหอมมะลิจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับการรับรอง ข้าวสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) 26 พฤษภาคม 2559 ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานีมีชื่อเสียงเพราะมีลักษณะเด่น มีกลิ่นหอม เมล็ดข้าวขาว มีความเรียวยาว ขาวใส เป็นเงา มั่นวาว และมีรสชาติดี เมื่อหุงหรือต้มแล้วข้าวหอมมะลิอุบลราชธานีจะมีกลิ่นหอม เหนียว และนุ่ม เนื่องจากมียางข้าวเหนียวปนเล็กน้อยจากการที่เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีได้จัดสรรพื้นที่ส่วนหนึ่งไว้สำหรับปลูกข้าวเหนียวเพื่อไว้บริโภคในครัวเรือน ทำให้ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานีมีลักษณะเฉพาะตัวและด้วยคุณภาพ และความมีชื่อเสียงของข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี จึงได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคเป็นที่ต้องการของโรงสีและ พ่อค้าข้าวทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ เช่น จีน ฮองกง ไต้หวัน เป็นต้น

3.2 หอมแดง เป็นพืชผักที่คนไทยนิยมนำมาใช้ปรุงอาหารเพื่อเพิ่มรสชาติให้อร่อยยิ่งขึ้น หอมแดงสามารถปลูกได้ตลอดปี ปลูกจะมีการปลูกเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่และผลผลิตจะมีปริมาณมากที่สุดในช่วงหลังฤดูการทำนาซึ่งเป็นระยะที่มีอุณหภูมิค่อนข้างเย็นหอมแดงมีการเจริญเติบโตได้สมบูรณ์และหัวค่อนข้างแกร่งกว่าการปลูกในฤดูอื่น ๆ ทำให้การเก็บรักษาได้ค่อนข้างจะทนกว่า ปัจจุบันหอมแดงเป็นพืชที่ประเทศไทย มีการส่งออกสูง ตลาดรับซื้อได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ตะวันออกกลาง นอกจากนี้ยังมีประเทศในกลุ่มยุโรป ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ เยอรมัน อังกฤษ เป็นต้น จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้มีการส่งเสริมการปลูกหอมแดงมากขึ้นจึงทำให้เป็นเศรษฐกิจที่มีอนาคตไกลนอกจากพืชเศรษฐกิจตัวหลัก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง เป็นต้น

3.3 พริกชี้หนู เป็นพืชผักสมุนไพร เป็นไม้ทรงพุ่มขนาดเล็ก ผลมีลักษณะทรงกลมยาว ปลายเรียวเล็ก ๆ มีขนาดเล็ก ผิวเปลือกหนาเป็นมัน ผลดิบมีสีเขียว ผลสุกมีสีแดง ภายในผลกลวงมีแกนกลาง จะมีเมล็ดเล็ก ๆ มีสีเหลืองอ่อน เกาะแกนกลางอยู่มากมาย มีรสชาติเผ็ดร้อน มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนทวีปอเมริกา ในปัจจุบันได้มีปลูกกันในหลายประเทศทั่วโลก เป็นพืชสมุนไพรไทยที่มีมาแต่โบราณ ในประเทศไทยมีการปลูกกันมาก มีประโยชน์และสรรพคุณ ทางยาหลายอย่าง เป็นเครื่องเทศชนิดหนึ่ง ใช้นำมาประกอบปรุงอาหารเมนูต่าง ๆ ได้หลายเมนูโดยในจังหวัดอุบลราชธานีมีการส่งเสริมและปลูกกันอย่างแพร่หลายเป็นพืชที่มีอนาคตไกล

3.4 พืชสมุนไพร ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแนวคิด BCG (Bio-Circular-Green Economy) หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พืชสมุนไพรเป็นเรื่องหนึ่ง ที่ได้รับความสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งของสารสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง จึงสนับสนุนให้พืชสมุนไพรเป็นพืชทางเลือกในปี 2564 โดยดำเนินการภายใต้ตลาดนำการผลิต และหากทิศทางของตลาดสมุนไพรขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร มีรายได้และความมั่นคงในการดำรงชีพ จากฐานข้อมูล Agri-Map Online จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ปลูกพืชสมุนไพรได้หลายชนิด เช่น กระชายดำ ขมิ้นชัน ใบบัวบก เป็นต้น

กระชายดำ เป็นไม้ล้มลุกมีอายุหลายปี มีเหง้าอยู่ใต้ดินเจริญเติบโตและลงหัวได้ดีในดินร่วนทราย มีการระบายน้ำดีไม่ชอบน้ำขัง ไม่ชอบแดดจัด ชอบแดดร่มรำไร เกษตรกรจึงนิยมปลูกกระชาย

ค่าระหว่างแถวไม้ยืนต้นอายุเก็บเกี่ยวของกระชายดำ ประมาณ 8-9 เดือน 1 ไร่ จะได้ผลผลิต ประมาณ 1,000-2,000 กิโลกรัมโดยพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีมีศักยภาพในการปลูกกระชายดำที่ ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 363,602 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอเดชอุดม อำเภอพิบูลมังสาหาร อำเภอตระการพืชผล อำเภอเขื่องใน อำเภอบุณฑริก อำเภอม่วงสามสิบ อำเภอสารินหาร อำเภอสิรินธร อำเภอเมืองอุบลราชธานี อำเภอเขมราฐ อำเภอน้ำยืน อำเภอศรีเมืองใหม่ อำเภอนาจะหลวย อำเภอโพธิ์ไทร อำเภอสำโรง อำเภอกุดข้าวปุ้น อำเภอตาลชุม อำเภอทุ่งศรีอุดม อำเภอสว่างวีระวงศ์ อำเภอน้ำขุ่น อำเภอนาเยีย อำเภอโขงเจียม อำเภอนาตาล อำเภอเหล่าเสือโก้ก และอำเภอดอนมดแดง

ขมิ้นชัน เป็นพืชปลูกง่าย ชอบแสงแดดจัด และมีความชื้นสูง ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง เกษตรกรสามารถปลูกขมิ้นชันแซมในสวนเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้ระหว่างรอการเติบโตของยางพาราหรือปาล์มน้ำมัน โดยพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ ศักยภาพในการปลูกขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 364,805 ไร่ กระจายอยู่ใน อำเภอเดชอุดม อำเภอพิบูลมังสาหาร อำเภอตระการพืชผล อำเภอเขื่องใน อำเภอบุณฑริก อำเภอ ม่วงสามสิบ อำเภอสารินหาร อำเภอสิรินธร อำเภอเมืองอุบลราชธานี อำเภอเขมราฐ อำเภอน้ำยืน อำเภอศรีเมืองใหม่ อำเภอนาจะหลวย อำเภอโพธิ์ไทร อำเภอสำโรง อำเภอกุดข้าวปุ้น อำเภอตาลชุม อำเภอทุ่งศรีอุดม อำเภอสว่างวีระวงศ์ อำเภอน้ำขุ่น อำเภอนาเยีย อำเภอโขงเจียม อำเภอนาตาล อำเภอเหล่าเสือโก้ก และอำเภอดอนมดแดง

บัวบก ขยายพันธุ์ได้โดยใช้เมล็ด และใช้ลำต้นหรือที่เรียกว่าไหล บัวบกสามารถขึ้นได้ดีทั้งในที่ร่ม และที่โล่งแจ้ง แต่จะเจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความชื้นในดินพอเหมาะ ในกรณีที่ต้องการปรับปรุงดินควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอก ดูแลง่าย สามารถปลูกแซมระหว่างแปลง พืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกบัวบกที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 83,123 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอเดชอุดม อำเภอตระการพืชผล อำเภอเขื่องใน อำเภอบุณฑริก อำเภอสิรินธร อำเภอน้ำยืน อำเภอนาจะหลวย อำเภอสำโรง อำเภอทุ่งศรีอุดม อำเภอน้ำขุ่น และ อำเภอโขงเจียม

4 แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

4.1 ข้าว

(1) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่ 173,602 ไร่ กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขื่องใน อำเภอเมืองอุบลราชธานี และอำเภวารินหาราบ คณะ อนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำชลประทาน การจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์ข้าว มีการรวมกลุ่ม เป็นเกษตรกรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรด้านการตลาดในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุน มีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ และ GAP และเนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง การปลูกพืชหลังนาจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งนี้ภาครัฐควร ให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าพื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าวจึง ไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หากข้าวราคาไม่ดีถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ว่าในอนาคตจะได้กลับมาทำนาได้อีก

(2) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่ 1,499,151 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเดชอุดม อำเภอบุญทริก และอำเภอพิบูลมังสาหาร เป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่มีข้อจำกัดไม่มากนัก เกษตรกรยังคงปลูกข้าวควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่นชลประทาน จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่นจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรแม่นยำหรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หากข้าวราคาไม่ดีและต้องการปรับเปลี่ยนการผลิตควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ว่าในอนาคตยังสามารถกลับมาทำนาได้อีก

(3) **พื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกข้าวอยู่ มีประมาณกว่าล้านไร่ ซึ่งประสบปัญหา เช่น น้ำท่วมซ้ำซาก ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ ควรให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

(4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว** พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกข้าว โดยมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น มันสำปะหลัง ยางพารา ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่ หากในอนาคตข้าวราคาดี เกษตรกรอาจกลับมาปลูกข้าวได้เหมือนเดิม แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น การกลับมาปลูกข้าวอาจเป็นเรื่องยาก ดังนั้นอาจส่งเสริมในเรื่องของการทำเกษตรรูปแบบอื่น เช่น ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ทดแทน

4.2 ยางพารา

(1) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 45,806 ไร่ ปลูกมากในเขตอำเภอน้ำยืน อำเภอบุญทริก และอำเภอเดชอุดม ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งปลูกยางพาราคุณภาพดีที่สำคัญของจังหวัด ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การคัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และต้านทานโรค การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การปลูกพืชแซมและพืชคลุมดินให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อการเจริญเติบโตของยาง การบำรุงรักษา การใส่ปุ๋ยการตัดแต่งกิ่ง และเทคนิคการกรีดยางให้มีปริมาณน้ำยางสูงมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง มีการบริหารงานแบบมืออาชีพและสามารถถ่ายทอดกิจการให้กับคนรุ่นใหม่

(2) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 382,762 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบุญทริก อำเภอเดชอุดม และอำเภอสรินธร เกษตรกรยังคงปลูกยางพาราได้ผลดี ควรสนับสนุนให้มีเพิ่มผลผลิตยางพารา โดยเน้นการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับพื้นที่เหมาะสมสูง โดยเฉพาะการปรับปรุงบำรุงดิน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง ให้มากขึ้น

ส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และปลูกยางพาราทดแทนในพื้นที่เดิมเช่นกันกับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง พัฒนาตลาดและช่องทางจัดจำหน่ายให้มากขึ้น โดยเน้นการแปรรูปยางหรือไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจเน้นจากชุมชนที่เข้มแข็งเป็นพื้นที่ต้นแบบ

(3) **พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกยางพาราอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหา เช่น น้ำท่วมซ้ำซาก ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ -ส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และหาพืชอื่นทดแทน เช่น ส่งเสริมให้ปลูกไม้ผล มะพร้าว ใผ่หวาน มันสำปะหลัง แดงโม พืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ทดแทน ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผัก บริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น จัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน

(4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกยางพารา พบว่าเกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ข้าว มันสำปะหลัง เป็นต้น พื้นที่ที่มีศักยภาพ หรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา แต่เกษตรกร หันมาปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ควรเน้นให้เกษตรกรปลูกพืชดังกล่าวต่อไป เนื่องจากปัจจุบันตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพารา เน้นการลดพื้นที่การปลูกยางพาราอยู่แล้ว ฉะนั้นควรสร้างความตระหนักให้เกษตรกร เน้นการทำเกษตรแบบผสมผสาน หรือการเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือ วนเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่ามากที่สุดต่อไป

4.3 มันสำปะหลัง

(1) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกมันสำปะหลังอยู่มีเนื้อที่ 312 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอวังสามสี อำเภอตระการพืชผล และอำเภอเชียงใน ทั้งนี้ ควรเน้นให้เกษตรกรเข้าถึงพันธุ์มันสำปะหลังต้านทานโรค ให้เชื้อแป้งสูงและมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ไม่ต่ำกว่า 5 ตัน ภายในปี 2567 นั้น ทำให้เน้นมีการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง แต่เน้นการลดต้นทุนผลผลิต เร่งหาแนวทางแก้ไขปัญหาโรคโคนเน่าหัวเน่า และโรคใบด่างมันสำปะหลัง ส่งเสริมการทำระบบน้ำหยดในพื้นที่ที่มีศักยภาพ การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทำการวิเคราะห์คุณภาพดินอยู่เสมอส่งเสริมเกษตรกรแปรรูปมันสำปะหลังเบื้องต้นเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การแปรรูปมันเส้นสะอาด สร้างความร่วมมือระหว่างเกษตรกรและโรงงาน เพื่อวางแผนการชุดของเกษตรกร ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวในช่วงอายุ และระยะเวลาที่เหมาะสมใช้ท่อนพันธุ์ที่ต้านทานโรค และให้ผลผลิตสูง เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ และส่งเสริมให้เกษตรกรเป็น Smart farmer

(2) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกมันสำปะหลังอยู่ มีเนื้อที่ 24,706 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเชียงใน อำเภอน้ำยืน และอำเภอม่วงสามสิบ เกษตรกรยังคงปลูกมันสำปะหลังได้ผลดี ทั้งนี้ควรพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ให้มากขึ้น ในเรื่องของคุณภาพดิน และ ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดินอยู่เสมอ ส่งเสริมให้มีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งอาจต้องใช้ปุ๋ยส่งตัด สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการจัดการพื้นที่

การปลูก การดูแลรักษา การป้องกันโรค แมลงศัตรูพืช และการเก็บเกี่ยว ส่งเสริมการใช้ท่อนพันธุ์ที่ต้านทานโรค และให้ผลผลิตสูง พัฒนาระบบน้ำหยดและการใช้น้ำจากแหล่งน้ำในพื้นที่ ให้มีการใช้ประโยชน์กับมันสำปะหลังให้มากที่สุด ส่งเสริมเกษตรกรแปรรูปมันสำปะหลังเบื้องต้นเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การแปรรูปมันเส้นสะอาด ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวในช่วงอายุ และระยะเวลาที่เหมาะสม

(3) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกมันสำปะหลังอยู่ ควรส่งเสริมและสร้างความรู้ความเข้าใจในการไถระเบิดดินดาน ให้เกษตรกรมีวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ลดต้นทุน ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อ บริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น จัดตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชไร่ หรือพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน

(4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง** พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลังแต่เกษตรกรหันมาปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ข้าว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ไม้ยืนต้น หรือพืชไร่อื่น ๆ ควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการบริหารจัดการพื้นที่ และการปรับปรุงบำรุงดินไม่ให้เสื่อมโทรม

4.4 ปาล์มน้ำมัน

(1) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่ 1,149 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอจะหลวย และอำเภอน้ำคั้นอนุกรมพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรปราการให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ยตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเกษตรกรแปลงใหญ่ สร้างเครือข่ายในรูปแบบของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ลานเท กับโรงงานสกัดน้ำมัน ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องการตัดปาล์มน้ำมันที่ได้คุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาให้เกษตรกรเพาะปลูกตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

(2) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่มีเนื้อที่ 5,917 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอจะหลวย อำเภอน้ำเย็น และอำเภอเดชอุดม ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสม สนับสนุนพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสานโดยเฉพาะในช่วงที่ปาล์มน้ำมันอายุน้อยยังไม่ให้ผลผลิต หรือเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หรือถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชที่มีผลตอบแทนดีกว่า

(3) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดินสนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และปาล์มน้ำมันเป็นพืชยืนต้นอายุประมาณ 20-25 ปี การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นจึง

เป็นเรื่องยากในกรณีที่ปาล์มน้ำมันหมดอายุ ลงทุนน้อยกว่าและให้ผลตอบแทนที่ดี ส่งเสริมสินค้าเกษตรชนิดอื่น ๆ ที่สามารถปลูก/เลี้ยง หรืออยู่ร่วมกันได้ในสวนปาล์มน้ำมัน ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้เกษตรกรสามารถเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

(4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูก โดยหันมาปลูกพืช วัตถุประสงค์ เช่น ข้าว ยางพารา เป็นต้น ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่ ในอนาคตสามารถกลับมาปลูกปาล์มน้ำมันได้อีก แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น การกลับมาปลูกปาล์มน้ำมันอาจเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะการปลูกไม้ผล เช่น ทุเรียน ที่ปัจจุบันราคาดี แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนการผลิตและราคาผลผลิตรวมด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2563. ข้อมูลสถิติประชากร. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมการปกครอง. 2564. แนวเขตการปกครองจังหวัด อำเภอบ้านลาด. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมชลประทาน. 2564. พื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2564. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. การใช้ที่ดินจังหวัดตราด พ.ศ. 2562. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2563. (ไฟล์ข้อมูล).
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร พ.ศ. 2564. (ไฟล์ข้อมูล).

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลตำบลจำแนกตามรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
1	กุดข้าวปุ้น	กาบิน
2		แก่งเค็ง
3		ข้าวปุ้น
4		โนนสว่าง
5		หนองทันน้ำ
6	เขมราษฎร์	แก้งเหนือ
7		ขามป้อม
8		เขมราษฎร์
9		เจียด
10		นาแวง
11		หนองนกทา
12		หนองฝื่อ
13		หนองสิม
14		ห้วยนา
15	เขื่องใน	กลางใหญ่
16		ก่อเอ้
17		เขื่องใน
18		ค้อทอง
19		ชีทวน
20		แดงหม้อ
21		ท่าไทร
22		ธาตุน้อย
23		นาคำใหญ่
24		โนนรัง
25		บ้านกอก
26		บ้านไทย
27		ยางซิ่นก
28		ศรีสุข
29		สร้างถ่อ
30		สหธาตุ
31		หนองเหล่า
32		หัวดอน

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
33	โขงเจียม	โขงเจียม
34		นาโพธิ์กลาง
35		หนองแสงใหญ่
36		ห้วยไผ่
37		ห้วยยาง
38	ดอนมดแดง	ดอนมดแดง
39		ท่าเมือง
40		เหล่าแดง
41	เดชอุดม	กลาง
42		กุดประทาย
43		แก้ง
44		คำครั่ง
45		ตบहु
46		ท่าโพธิ์ศรี
47		ทุ่งเทิง
48		นากระแซง
49		นาเจริญ
50		นาสว่าง
51		โนนสมบูรณ์
52		บัวงาม
53		ป่าโมง
54		โพนงาม
55		เมืองเดช
56		สมสะอาด
57	ตระการพืชผล	กระเดียน
58		กุดยาลวน
59		กุดกร
60		เกษม
61		ขามเปี้ย
62		ขุหลุ
63		คอนสาย

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
64	ตระการพืชผล (ต่อ)	คำเจริญ
65		โคกจาน
66		เซเป็ด
67		ตระการ
68		ตากแดด
69		ถ้ำไข
70		ท่าหลวง
71		นาพิน
72		นาสะไม
73		โนนกุ้ง
74		บ้านแดง
75		เป้า
76		สะพือ
77		หนองเต่า
78	ห้วยฝ้ายพัฒนา	
79		ไหลทุ่ง
80	ตาลชุม	คำหว้า
81		จิกเทิง
82		ตาลชุม
83		นาคาย
84		สำโรง
85		หนองกุ้ง
86	ทุ่งศรีอุดม	กุดเรือ
87		โคกชำแระ
88		นาเกษม
89		นาห่อม
90		หนองอัม
91	นาจะหลวย	นาจะหลวย
92		โนนสมบุรณ์
93		โนนสวรรค์
94		บ้านตุม
95		พรสวรรค์
96		โสภแสง

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
97	นาตาล	กองโพน
98		นาตาล
99		พะลาน
100		พังเคน
101	นาเยี่ย	นาดี
102		นาเยี่ย
103		นาเรือง
104	น้ำขุ่น	ขี้เหล็ก
105		โคกสะอาด
106		ตาเกา
107		ไผ่บุลย์
108	น้ำยืน	เก่าขาม
109		โชนง
110		โดมประดิษฐ์
111		บุเปือย
112		ยาง
113		ยางใหญ่
114		สีวิเชียร
115	บุญศรี	คอแลน
116		นาโพธิ์
117		โนนค้อ
118		บัวงาม
119		บ้านแมด
120		โพนงาม
121		หนองสะโน
122		ห้วยข่า
123	พิบูลมังสาหาร	กุดชมภู
124		ดอนจิก
125		ทรายมูล
126		นาโพธิ์
127		โนนกลาง
128		โนนกาหลง
129		บ้านเขม

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
130	พิบูลมังสาหาร (ต่อ)	พิบูล
131		โพธิ์ไทร
132		โพธิ์ศรี
133		ระเว
134		ไร่ใต้
135		หนองบัวฮี
136		อ่างศิลา
137	โพธิ์ไทร	โพธิ์ไทร
138		ม่วงใหญ่
139		สองคอน
140		สารภี
141		สำโรง
142		เหล่างาม
143		ม่วงสามสิบ
144	เตย	
145	นาเลิง	
146	ไผ่ใหญ่	
147	โพนแพง	
148	ม่วงสามสิบ	
149	ยางโยภาพ	
150	ยางสักกระโพหลู้	
151	หนองไข่นก	
152	หนองข่าใหญ่	
153	หนองเมือง	
154	หนองเหล่า	
155	หนองฮาง	
156	เหล่าบก	
157	เมืองอุบลราชธานี	กระโสบ
158		กุดลาด
159		ขามใหญ่
160		ชีเหล็ก
161		แจระแม
162		ปทุม
163		ปะอ่าว
164		ไร่น้อย

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
165	เมืองอุบลราชธานี (ต่อ)	หนองขอน
166		หนองบ่อ
167		หัวเรือ
168	วารินชำราบ	คำขวาง
169		คำน้ำแซบ
170		คูเมือง
171		ท่าลาด
172		ธาตุ
173		โนนผึ้ง
174		โนนโพนน
175		บึงหวาย
176		บึงไหม
177		โพธิ์ใหญ่
178		เมืองศรีโค
179		วารินชำราบ
180		สระสมิง
181		แสนสุข
182		หนองกินเพล
183		ห้วยชะยูง
184	ศรีเมืองใหม่	แก้งกอก
185		คำไหล
186		ดอนใหญ่
187		ตะบ้าย
188		นาคำ
189		นาเลิน
190		ลาดควาย
191		วาริน
192		สงยาง
193		หนามแท่ง
194		เอือดใหญ่
195	สว่างวีระวงศ์	แก้งโตน
196		ท่าช้าง
197		บึงมะแลง
198		สว่าง

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
199	สำโรง	ขามป้อม
200		ค้อน้อย
201		โคกก่อง
202		โคกสว่าง
203		โนนกลาง
204		โนนกาเส้น
205		บอน
206		สำโรง
207		หนองไฮ
208	สิรินธร	คันไร่
209		คำเขื่อนแก้ว
210		ช่องเม็ก
211		นิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย
212		โนนก่อ
213		ฝางคำ
214		เหล่าเสือโก้ก
215	โพนเมือง	
216	หนองบก	
217	เหล่าเสือโก้ก	
รวม	25	217

ที่มา: กรมการปกครอง, 2564

ชุดดิน	บุณฑริก	Series Bt	กลุ่มชุดดินที่ 17hi
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	พื้นที่เกือบราบหรือที่เกือบราบ (peneplain)		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนัก ของหินตะกอนเนื้อหยาบ พวกหินทรายหรือหินในกลุ่ม		
การระบายน้ำ	ดีปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางการไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงช้า		
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลซีด ส่วนตอนล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวปนทราย สีน้ำตาลถึงสีเทาปนน้ำตาล พบจุดประสีแดงของซิลิกาแลงอ่อน (plinthite) และอาจพบเศษหินทรายในระดับความลึก 100-150 เซนติเมตร ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ในดินบน และเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย		
ข้อเสนอแนะ	ใช้ทำนา ควรปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินและสมบัติทางกายภาพของดิน โดยการใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด ควรจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่โดยการขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำ		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
Bt	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 1 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบุณฑริก

ชุดดิน	เขมรราช	Series Kmr	กลุ่มชุดดินที่ 37fl
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	พื้นที่เกือบราบหรือที่เกือบราบ (peneplain)		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินตะกอนสองยุค (ทราย/เหนียว) หรือ ตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบที่ถูกชะมาทับถมอยู่บนหินตะกอนเนื้อละเอียด		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเร็วในดินบนและดีปานกลางในดินล่าง		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ปานกลางถึงช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาลหรือน้ำตาลอ่อน และเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแข็ง สีเทาปนชมพูหรือเทาในดินล่างลึกลงไป ช่วงเปลี่ยนแปลงของเนื้อดินจะพบภายในความลึก 100 เซนติเมตร จากผิวดิน ซึ่งอาจพบการสะสมลูกรัง หรือกรวดปริมาณเล็กน้อย พบศิลาแลงอ่อน (plinthite) ในชั้นดินล่าง ชั้นหินผุและหินพื้นพวกหินทราย		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ		
ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินและสมบัติทางกายภาพของดิน โดยการใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด หากใช้ทำนา ควรจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่โดยการขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำ หากใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ต้องทำทางระบายน้ำออกจากพื้นที่		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
							

ภาพที่ 2 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินเขมรราช

ชุดดิน	ศรีเมืองใหม่	Series Smi	กลุ่มชุดดินที่ 25hi
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	พื้นที่เกือบราบหรือที่เกือบราบ (peneplain)		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินตะกอนสองยุค (ทราย/เหนียว) หรือตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบที่ถูกชะมาทับถมอยู่บนหินตะกอนเนื้อละเอียด		
การระบายน้ำ	ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง		
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินต้นถึงชั้นกรวดลูกรัง เนื้อดินบนเป็นทรายบนดินร่วน หรือดินร่วนบนทรายนกรวดลูกรังเล็กน้อย สีน้ำตาล น้ำตาลอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือน้ำตาลแก่ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0) ดินล่างตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวดลูกรังมาก และค่อยๆ เปลี่ยนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวดมาก สีน้ำตาล มีจุดประสีเทา แดง น้ำตาลแก่ และดินล่างช่วงความลึก 50-100 เซนติเมตร พบชั้นดินเหนียวสีเทา เทาอ่อน หรือน้ำตาลปนเทา และศิลาแลงอ่อน (plinthite) ปริมาณ 5-50 % ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.0) ชั้นหินตะกอนเนื้อละเอียดที่กำลังสลายตัว พบลึกมากกว่า 150 เซนติเมตร		
ข้อจำกัด	เป็นดินต้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ		
ข้อเสนอแนะ	ดินมีโอกาสขาดแคลนน้ำได้โดยเฉพาะในช่วงฝนทิ้งหากใช้ปลูกข้าว หากใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ควรทำทางระบายน้ำออกจากพื้นที่ และมีการจัดการดินเฉพาะหลุมและระบบการจัดการน้ำเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของพืชในช่วงแล้ง ควรจัดการดินและปุ๋ยที่เหมาะสมกับชนิดพืช		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 3 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินศรีเมืองใหม่

ชุดดิน	อุบล	Series Ub	กลุ่มชุดดินที่ 24
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %		
ภูมิสังฐาน	พื้นที่เกือบราบหรือที่เกือบราบ (peneplain)		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนัก ของหินตะกอนเนื้อหยาบพวกหินทราย		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า	
ลักษณะและสมบัติดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนเป็นทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองเข้ม ดินล่างตอนบนเป็นทรายปนดินร่วน สีน้ำตาล มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองเข้มหรือน้ำตาลแก่และน้ำตาลปนเทา ดินล่างที่ความลึกระหว่าง 100-200 เซนติเมตร เป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล น้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ในดินล่าง		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ สมบัติทางกายภาพไม่ดี ในฤดูแล้งดินจะแห้งจัด		
ข้อเสนอแนะ	ควรใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีใส่เป็นจำนวนมากต่อไร่เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของดินให้ดีขึ้น จัดหาแหล่งน้ำให้พอเพียง กับความต้องการของพืช		

สมบัติทางเคมี	ความลึก	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	(ซม.)						
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 4 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินอุบล

ชุดดิน	วาริน	Series Wn	กลุ่มชุดดินที่ 35
สภาพพื้นที่	ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 2-5 %		
ภูมิสัณฐาน	พื้นที่เกือบราบหรือที่เกือบราบ (peneplain)		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนักของหินตะกอนเนื้อหยาบพวกหินทราย		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว		
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย ในตอนล่าง สีแดงปนเหลืองหรือเหลืองปนแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินบนและกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินล่าง		
ข้อจำกัด	เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ		
ข้อเสนอแนะ	เพิ่มความอุดมสมบูรณ์และปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้นโดยใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี ควรจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอแก่ความต้องการของพืช		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ

ภาพที่ 5 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินวาริน

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่ชลประทานจังหวัดอุบลราชธานีจำแนกอำเภอ ตำบล

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
เขื่องใน	62,258.56	กลางใหญ่	6,283.59
		ก่อเอ้	5,326.79
		เขื่องใน	185.57
		บ้านกอก	3,104.16
		บ้านไทย	19,201.01
		ยางซิ่นก	13,739.51
		สร้างถ่อ	5,030.05
		สหธาตุ	8,955.87
		หัวดอน	432.01
ดอนมดแดง	96.04	ท่าเมือง	96.04
ตระการพืชผล	13,342.65	กระเดียน	2,766.17
		ขุหลุ	52.58
		คำเจริญ	2,929.13
		โคกจาน	1.30
		ตระการ	1,498.08
		นาพิน	6,095.41
ตาลสุ่ม	13,348.02	จิกเทิง	594.47
		นาคาย	12,753.54
นาจะหลวย	5,868.97	นาจะหลวย	1,845.32
		บ้านตุม	4,023.65
น้ำขุ่น	2,357.81	โคกสะอาด	2,357.81
น้ำยี่น	29,308.57	โตมประดิษฐ์	28,525.67
		บุเปือย	-
		สีวิเชียร	782.90
พิบูลมังสาหาร	153,584.43	กุดชมภู	22,990.05
		ดอนจิก	55,397.92
		นาโพธิ์	3,964.48
		โนนกลาง	10,631.72
		บ้านแหม	12,323.25

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)	ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
พิบูลมังสาหาร (ต่อ)		โพธิ์ไทร	1,713.52
		ไร่ไต้	6,465.37
		หนองบัวฮี	23,157.88
		อ่างศิลา	16,940.24
ม่วงสามสิบ	792.05	ยางสักกระโพหลุ่ม	792.05
เมืองอุบลราชธานี	819.52	หัวเรือ	819.52
สว่างวีระวงศ์	22,722.71	แก่งโคม	9,037.70
		สว่าง	13,685.01
สิรินธร	21,773.60	คันไร่	21,107.48
		ฝางคำ	666.12
เหล่าเสือโก้ก	1,966.94	แพงใหญ่	1,691.98
		หนองบก	274.96
รวม	328,239.89		328,239.89

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 3 ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดอุบลราชธานี

หน่วย ล้าน ลบ.ม

ลำดับที่	อ่างเก็บน้ำ	อำเภอ	ตำบล	ระบบน้ำต่ำสุด	ระดับเก็บกัก
1	อ่างเก็บน้ำห้วยถ้ำแช่	ตระการพืชผล	บ้านแดง	0.60	13.70
2	อ่างเก็บน้ำหนองเหล่าหิน	เขื่องใน	สร้างถ่อ	0.36	2.47
3	อ่างเก็บน้ำสระสมิง	เหล่าเสือโก้ก	หนองบก	0.30	1.01
4	อ่างเก็บน้ำหนองช้างใหญ่	ม่วงสามสิบ	ยางสักกระโพหลุ่ม	0.04	7.67
5	อ่างเก็บน้ำห้วยโดน	บุญพิริก	โพนงาม	0.55	4.7
6	อ่างเก็บน้ำห้วยหินกอง	บุญพิริก	คอแลน	1.70	8.00
7	อ่างเก็บน้ำห้วยเดือนห้า	บุญพิริก	ห้วยข่า	1.84	12.00
8	อ่างเก็บน้ำห้วยสะพงน้อย	บุญพิริก	ห้วยข่า	1.60	14.70
9	อ่างเก็บน้ำห้วยละมิด	บุญพิริก	ห้วยข่า	1.72	6.70
10	อ่างเก็บน้ำห้วยวังใหญ่	น้ำยืน	สีวิเชียร	0.80	8.00
11	อ่างเก็บน้ำห้วยพลาญเสือ (ตอนล่าง)	น้ำยืน	โดมประดิษฐ์	1.12	33.50
12	อ่างเก็บน้ำห้วยจันลา	น้ำยืน	โดมประดิษฐ์	0.60	16.90
13	อ่างเก็บน้ำห้วยขนุน	น้ำขุ่น	โคกสะอาด	0.63	10.20
14	อ่างเก็บน้ำสิรินธร	สิรินธร	นิคม ลำโดมน้อย	831.38	1,966
รวม				843.24	2,105.55

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 4 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินแยกตามอำเภอ ตำบล

อำเภอ/ตำบล	พื้นที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
อำเภอบุณฑริก	407,508	อำเภอเดชอุดม	389,135
คอแลน	82,065	ตบहु	78,285
หนองสนโน	79,340	กลาง	76,362
โพนงาม	59,215	บัวงาม	56,766
บ้านแมต	51,513	ท่าโพธิ์ศรี	35,866
นาโพธิ์	43,652	โนนสมบูรณ์	33,748
โนนค้อ	33,310	คำครั่ง	25,673
ห้วยข่า	29,890	เมืองเดช	22,788
บัวงาม	28,525	สมสะอาด	19,459
อำเภอนาจะหลวย	194,427	แก้ง	17,240
บ้านตุม	51,884	ป่าโมง	9,231
โสกแสง	35,074	โพนงาม	5,638
พรสวรรค์	34,655	นาสว่าง	2,509
โนนสมบูรณ์	29,748	กุดประทาย	2,064
โนนสวรรค์	25,300	ทุ่งเทิง	2,016
นาจะหลวย	17,766	นากระแซง	827
อำเภอตระการพืชผล	148,612	นาเจริญ	664
คอนสาย	31,872	อำเภอโพธิ์ไทร	145,402
ท่าหลวง	22,546	สำโรง	40,176
โคกจาน	20,315	สองคอน	34,870
ถ้ำแซ่	17,631	สารภี	26,089
ขามเปี้ย	14,475	โพธิ์ไทร	25,712
ห้วยฝ้ายพัฒนา	13,600	เหล่างาม	16,381
โนนกุง	13,449	ม่วงใหญ่	2,173
ตระการ	5,149	อำเภอนาเยีย	18,429
ไหล่ทุ่ง	4,727	นาเยีย	7,529
นาสะไม	3,468	นาดี	6,871
หนองเต่า	1,381	นาเรือง	4,029

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

อำเภอ/ตำบล	พื้นที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
อำเภอทุ่งศรีอุดม	132,949	อำเภอน้ำยืน	130,298
นาเกษม	37,764	ยาง	43,142
กุดเรือ	30,713	บุเปือย	25,566
นาหอม	27,728	โคมประดิษฐ์	23,981
โคกชำแระ	27,166	เก่าขาม	22,122
หนองอ้อม	9,579	ยางใหญ่	11,545
อำเภอสรินทร	104,231	สีวิเชียร	2,239
โนนก่อ	68,453	โชนง	1,702
ช่องเม็ก	21,315	อำเภอเชียงใน	93,838
คำเขื่อนแก้ว	13,132	ธาตุน้อย	14,370
นิคมลำโดมน้อย	1,234	หัวดอน	11,391
คันไร่	98	สร้างถ่อ	10,300
อำเภอศรีเมืองใหม่	98,370	ชีทวน	9,863
หนามแท่ง	25,494	เชียงใน	9,384
สงยาง	19,445	ศรีสุข	8,697
ลาดควาย	16,187	ค้อทอง	7,309
คำไหล	12,770	สหธาตุ	6,879
นาเลิน	12,765	ท่าไทร	5,945
นาคำ	8,567	แดงหม้อ	3,311
ตะบ้าย	3,104	โนนรัง	3,071
แก้งกอก	38	หนองเหล่า	2,260
อำเภอน้ำขุ่น	96,014	นาคำใหญ่	1,056
ไพบูลย์	36,670	ยางซึ้ง	3
ชีเหล็ก	34,189	อำเภอกุดข้าวปุ้น	18,375
โคกสะอาด	13,728	แก้งเค็ง	9,479
ตาเกา	11,426	โนนสว่าง	7,717
อำเภอสว่างวีระวงศ์	16,195	หนองทันน้ำ	894
สว่าง	14,143	กาบีน	285
แก้งโคม	2,052		

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

อำเภอ/ตำบล	พื้นที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
อำเภอพิบูลมังสาหาร	89,409	อำเภอม่วงสามสิบ	85,049
นาโพธิ์	45,928	เตย	16,518
ไร่ไต้	25,830	หนองเหล่า	14,949
หนองบัวฮี	7,035	โพนแพง	14,343
โนนกาหลง	5,446	นาเลิง	14,000
บ้านแหม	4,481	หนองไข่นก	9,818
อ่างศิลา	584	หนองฮาง	7,235
โนนกลาง	89	ม่วงสามสิบ	5,853
ดอนจิก	15	หนองซ่างใหญ่	1,253
..อำเภอเขมรราชู	76,305	ยางสักกระโพหลุ่ม	481
นาแวง	23,869	ไผ่ใหญ่	409
หนองผือ	19,078	หนองเมือง	190
หัวนา	6,905	อำเภอโขงเจียม	42,368
เจียด	6,873	ห้วยยาง	21,439
แก้งเหนือ	6,695	นาโพธิ์กลาง	16,077
หนองสิม	4,654	โขงเจียม	2,877
หนองนกทา	3,120	ห้วยไผ่	1,974
ขามป้อม	2,575	อำเภวารินชำราบ	28,315
เขมรราชู	2,537	คำขวาง	9,739
อำเภอนาตาล	37,053	โนนโพน	7,540
พะลาน	18,001	โพธิ์ใหญ่	7,040
นาตาล	17,384	ท่าลาด	2,112
กองโพน	1,668	แสนสุข	880
อำเภอเมืองอุบลราชธานี	28,567	ธาตุ	583
หนองบ่อ	19,619	สระสมิง	173
หนองขอน	6,030	เมืองศรีโค	117
ปะอ่าว	2,050	โนนผึ้ง	93
จี้เหล็ก	868	บุ่งหวาย	38

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

อำเภอ/ตำบล	พื้นที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
อำเภอเหล่าเสือโก้ก	30,438	อำเภอดอนมดแดง	12,271
โพนเมือง	21,568	ท่าเมือง	7,162
เหล่าเสือโก้ก	7,324	เหล่าแดง	3,623
หนองบก	1,546	คำไฮใหญ่	1,486
อำเภอतालसुम	15,182		
หนองกุง	10,504		
นาคาย	4,678	รวม	2,438,740

ที่มา: สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, 2564

ตารางผนวกที่ 5 กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
1	ข้าวนาปี	302,733	4,141,254
2	มันสำปะหลังโรงงาน	51,855	527,016
3	ยางพารา	33,606	401,721
4	ข้าวนาปรัง	17,365	171,799
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	7,264	61,437
6	ปาล์มน้ำมัน	2,847	25,350
7	มะม่วงหิมพานต์	2,293	14,565
8	พริกชี้หนูเม็ดใหญ่	2,008	5,364
9	ยูคาลิปตัส	318	2,152
10	ฟักทอง	468	2,005
11	แตงโมเนื้อ	624	1,922
12	อ้อยโรงงาน	173	1,911
13	ทุเรียน	359	1,863
14	ลำไย	357	1,655
15	หญ้าเลี้ยงสัตว์	373	1,273
16	มะม่วง	417	1,095
17	ปอเทือง	833	1,093
18	ข้าวโพดหวาน	572	958

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
19	พริกใหญ่	313	883
20	พริกขี้หนูเม็ดเล็ก (ขี้หนูสวน)	420	874
21	เงาะ	187	744
22	มันเทศ	166	733
23	กล้วยน้ำว้า	392	720
24	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (เมล็ดพันธุ์)	91	665
25	ถั่วเขียวผิวมัน	131	664
26	ถั่วลิสง	302	589
27	ไก่	5,159	563
รวม		431,626	5,370,868

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563

ตารางผนวกที่ 6 ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดอุบลราชธานี

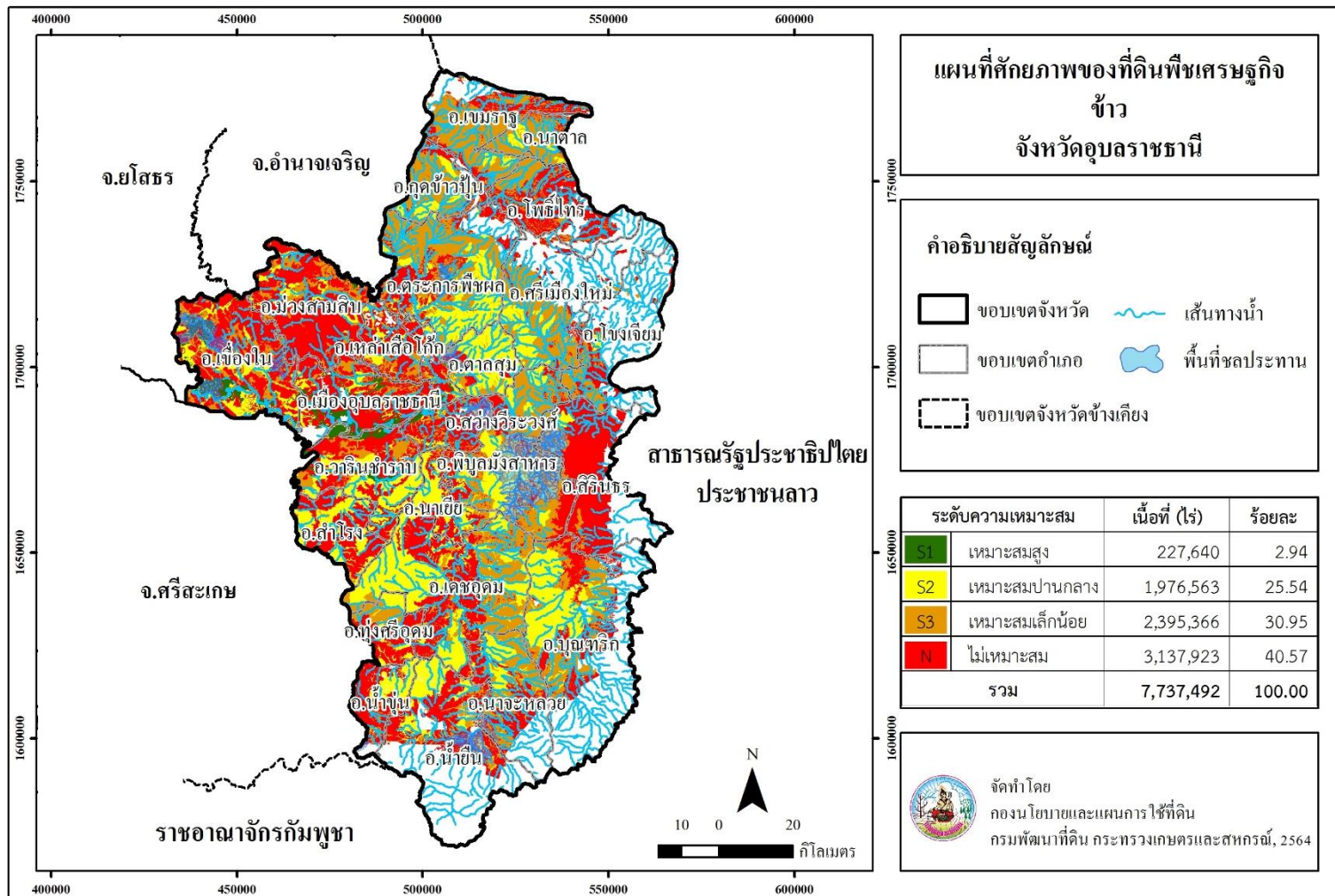
ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ
1	บัวบก	41	158	เมืองอุบลราชธานี วารินชำราบ สำโรง
2	กระเจี๊ยบแดง	7	73	เขื่องใน โขงเจียม เดชอุดม พุ่งศรีอุดม วารินชำราบ
3	พริกไทย	5	34	เขมราฐ นาเยีย ม่วงสามสิบ เมืองอุบลราชธานี
4	ขมิ้นชัน	3	17	พุ่งศรีอุดม วารินชำราบ
5	ฝรั่ง	1	12	เหล่าเสือโก้ก
6	ตะไคร้หอม	3	10	เดชอุดม พิบูลมังสาหาร
7	กฤษณา	3	7	เดชอุดม วารินชำราบ
8	หญ้าหวาน	1	6	วารินชำราบ
9	รางจืด	1	1	วารินชำราบ
10	สมุนไพรอื่นๆ	4	23	โพธิ์ไทร วารินชำราบ เหล่าเสือโก้ก
รวม		69	341	

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

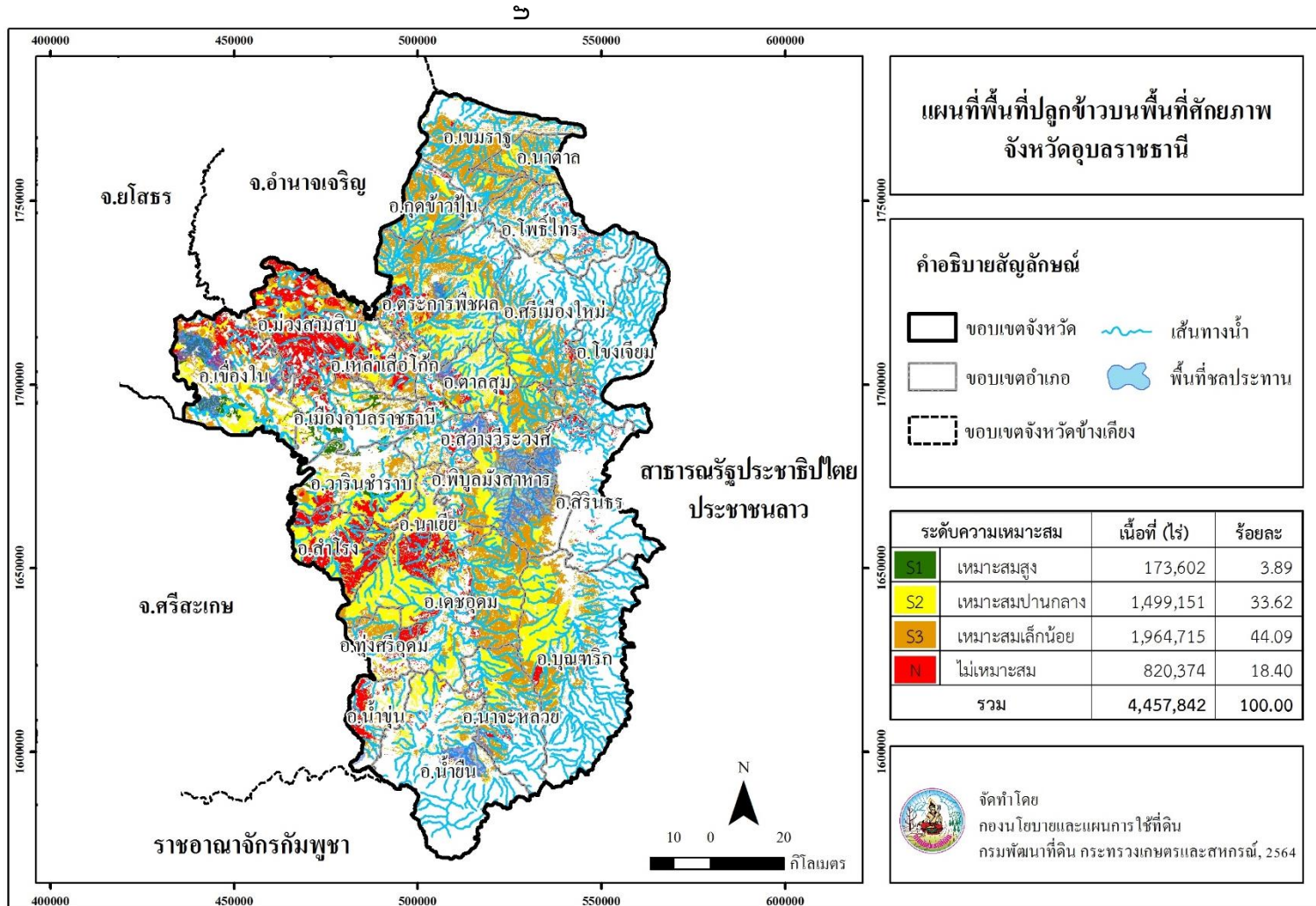
ตารางผนวกที่ 7 โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่ จังหวัดอุบลราชธานี

โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และสหกรณ์การเกษตร	จำนวน (แห่ง)	โรงงานด้านเกษตร	จำนวน (แห่ง)
สหกรณ์การเกษตร	82	โรงงานด้านการเกษตรอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง	220
โรงงานผลิตอาหารสัตว์	5	โรงสีขนาดใหญ่	7
โรงงานผลิตมันเส้น	40	โรงสีขนาดกลาง	25
โรงงานผลิตแป้งมันสำปะหลัง	2	โรงสีขนาดเล็ก	17
ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง การเกษตร	2		
สหกรณ์ประมง	1		
โรงงานผลิตเอทานอล	1		
โรงงานไฟฟ้า	1		
โรงงานผลิตก๊าซชีวภาพ	1		
โรงงานผลิตปุ๋ยชีวภาพ	1		
โรงงานผลิตมันอัดเม็ด	1		
โรงงานผลิตยางแผ่น	1		
โรงงานแปรรูปผลผลิตจากยางพารา	1		
รวม	139	รวม	269

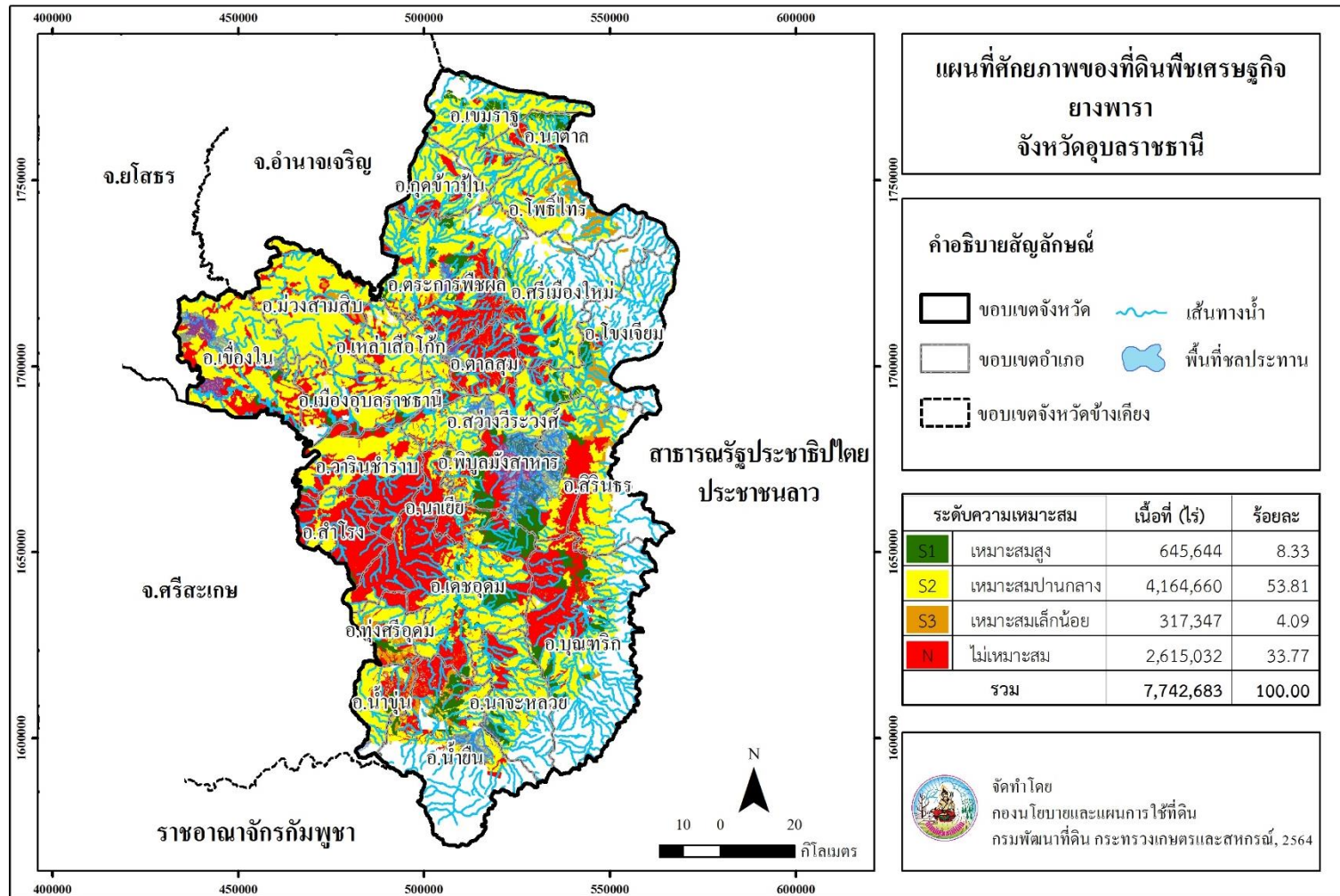
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, 2564

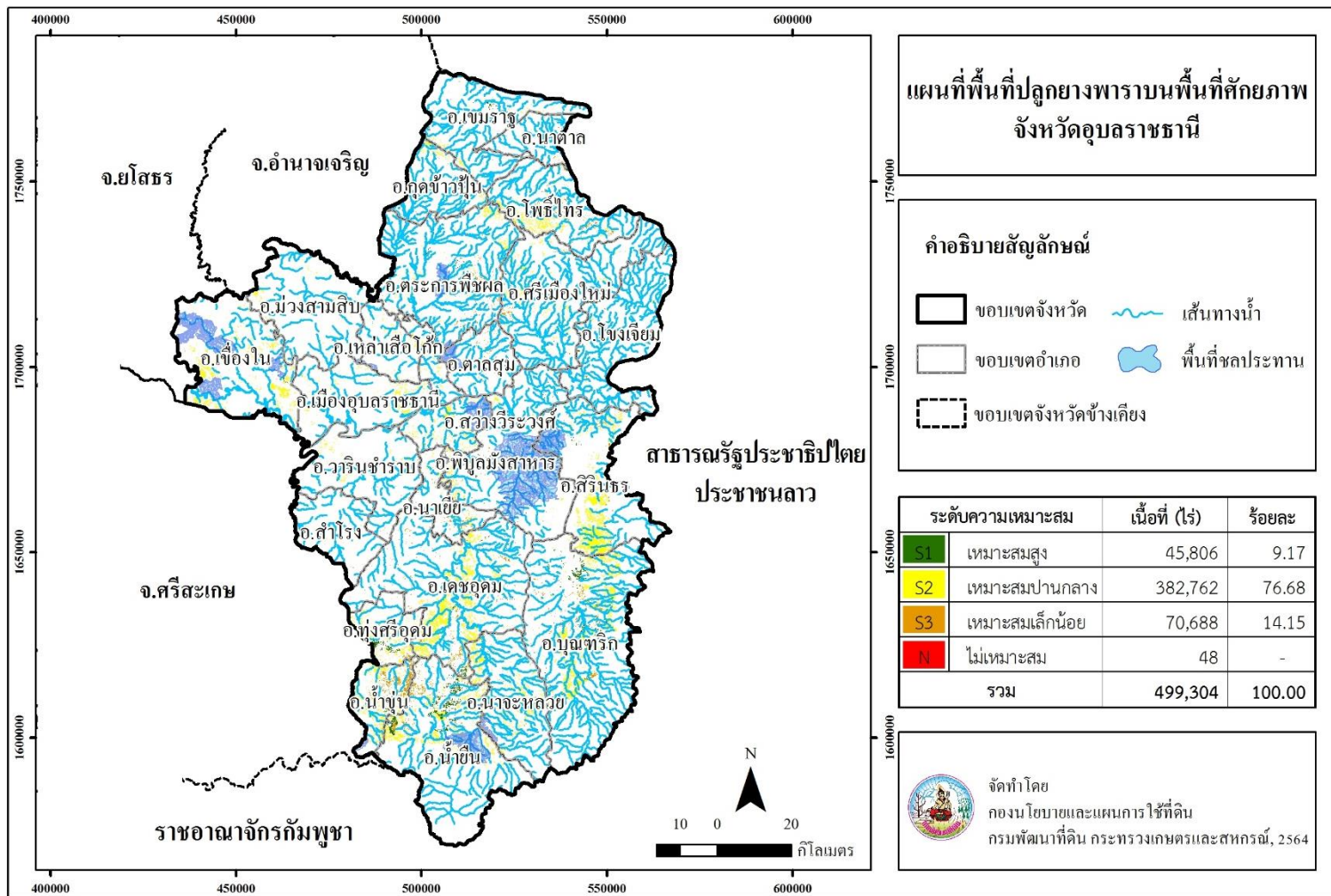
ภาพที่ 6 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดอุดรธาธานี

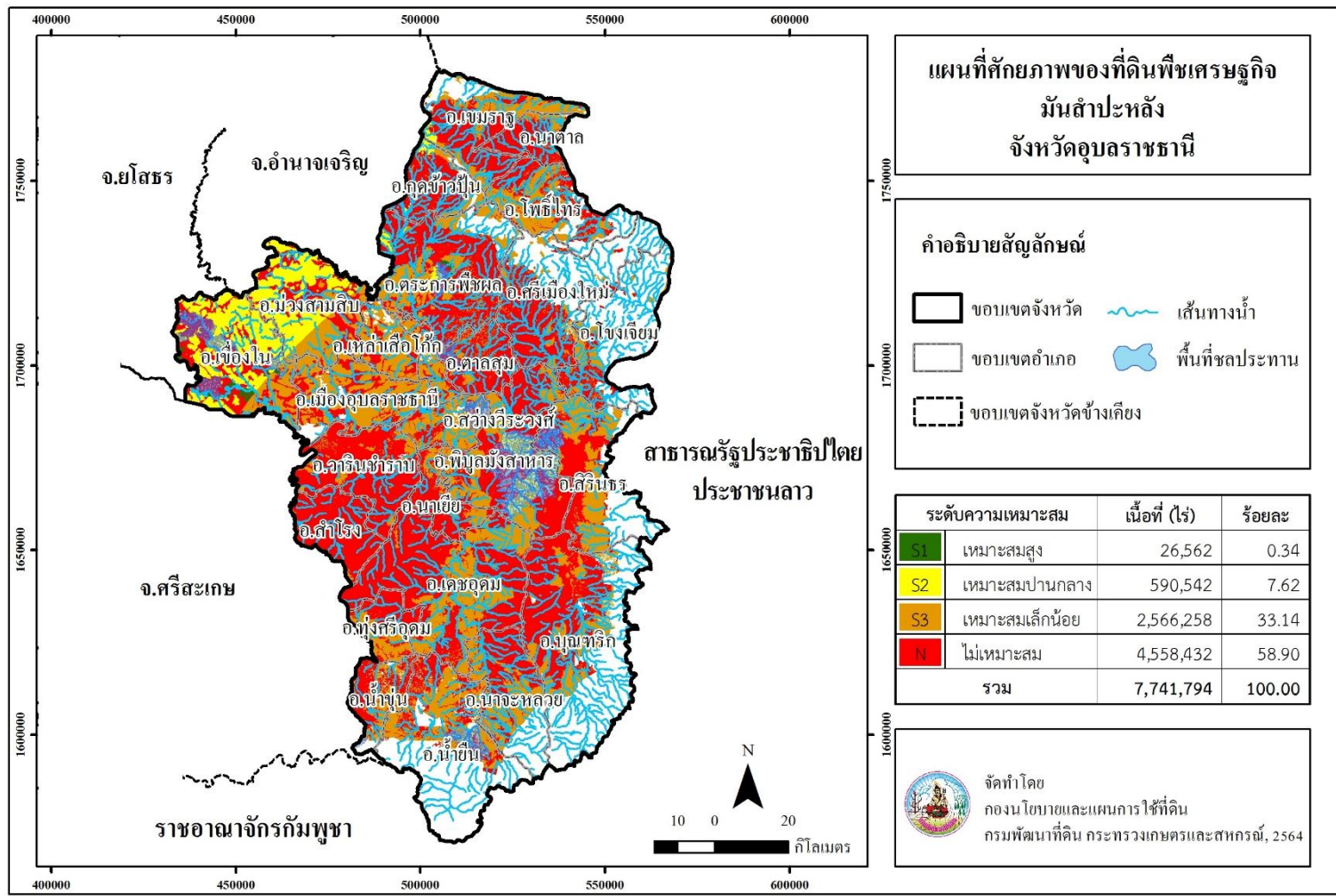
ภาพที่ 7 พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดอุบลราชธานี

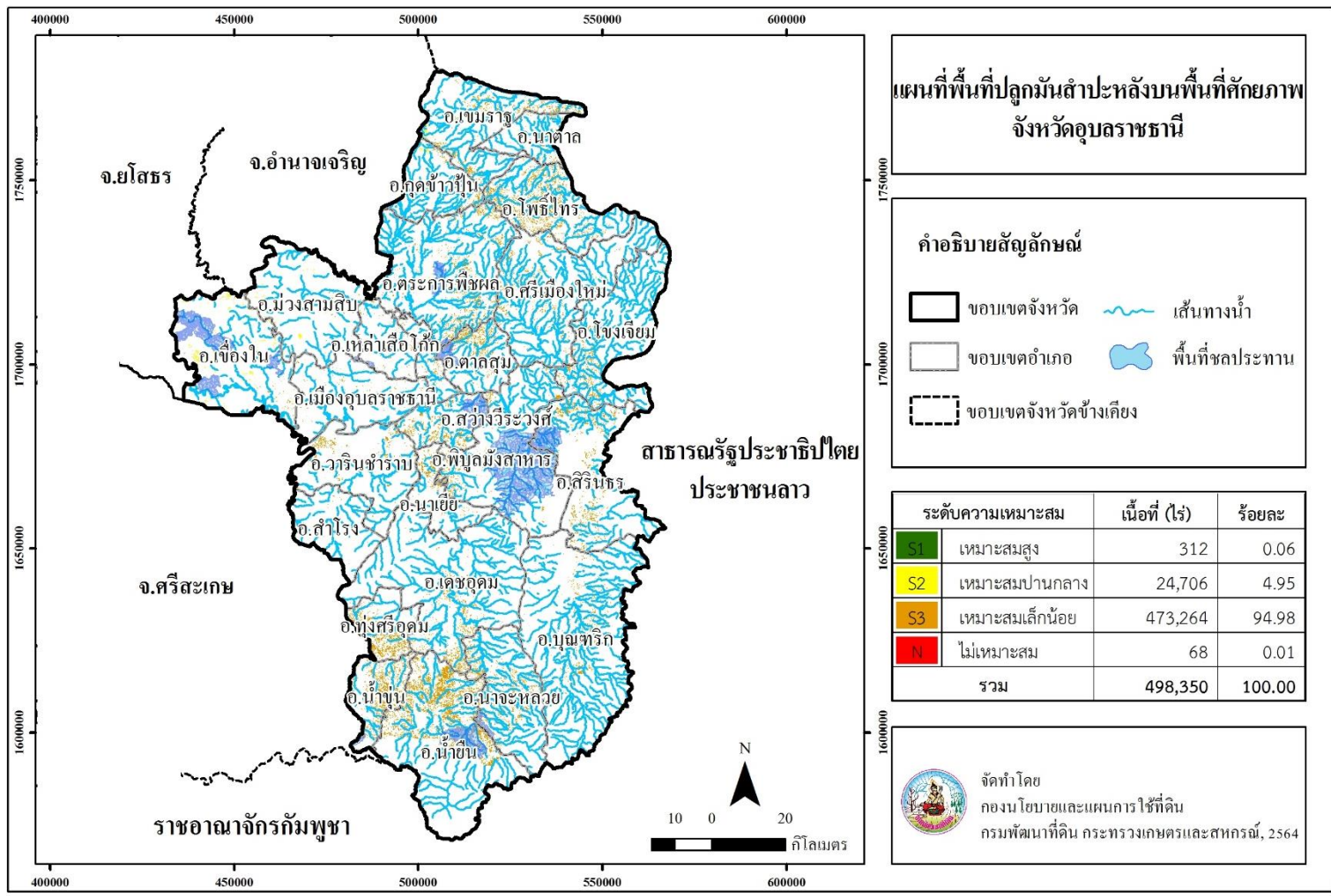
ภาพที่ 8 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดอุบลราชธานี

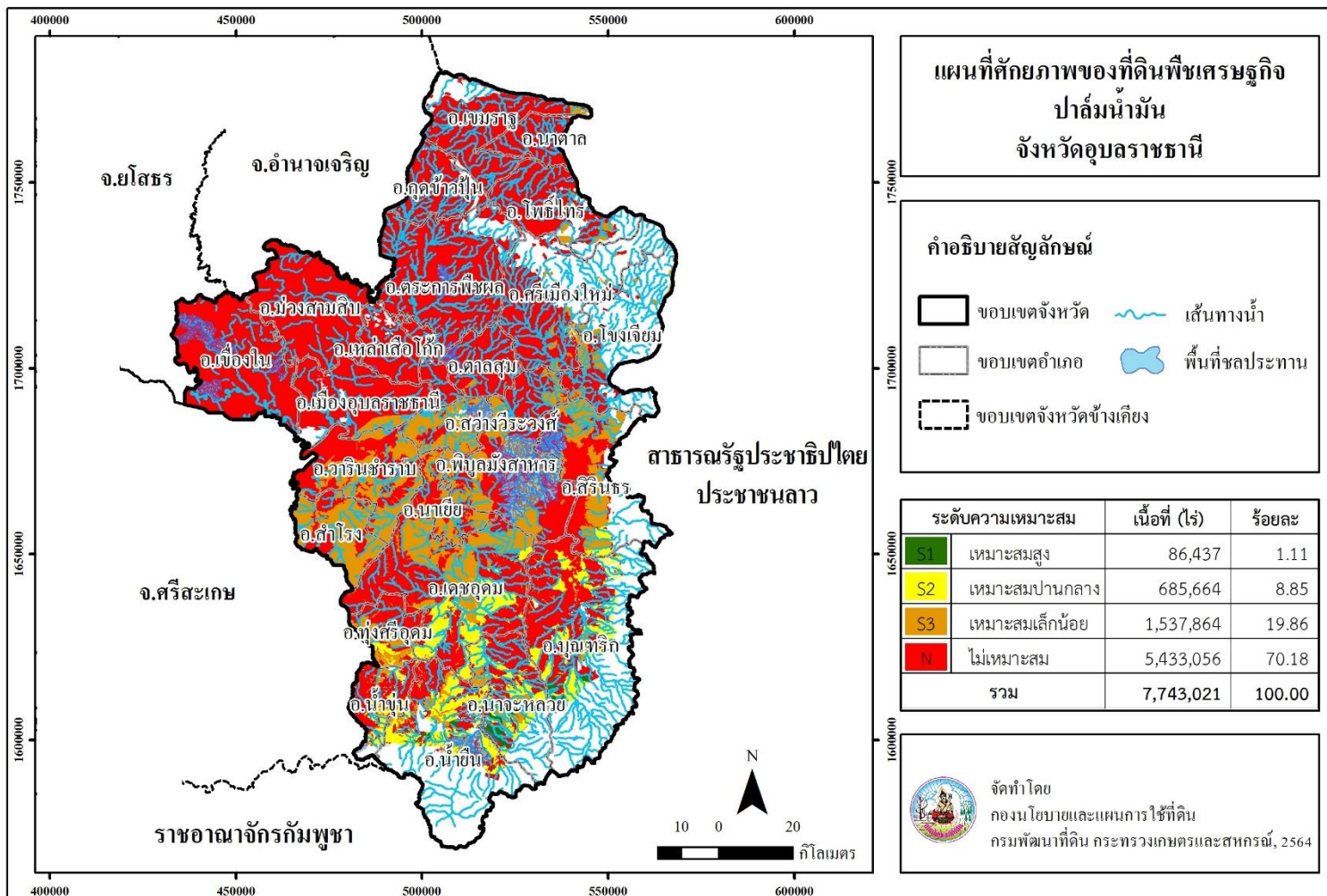
ภาพที่ 9 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดอุดรราชธานี

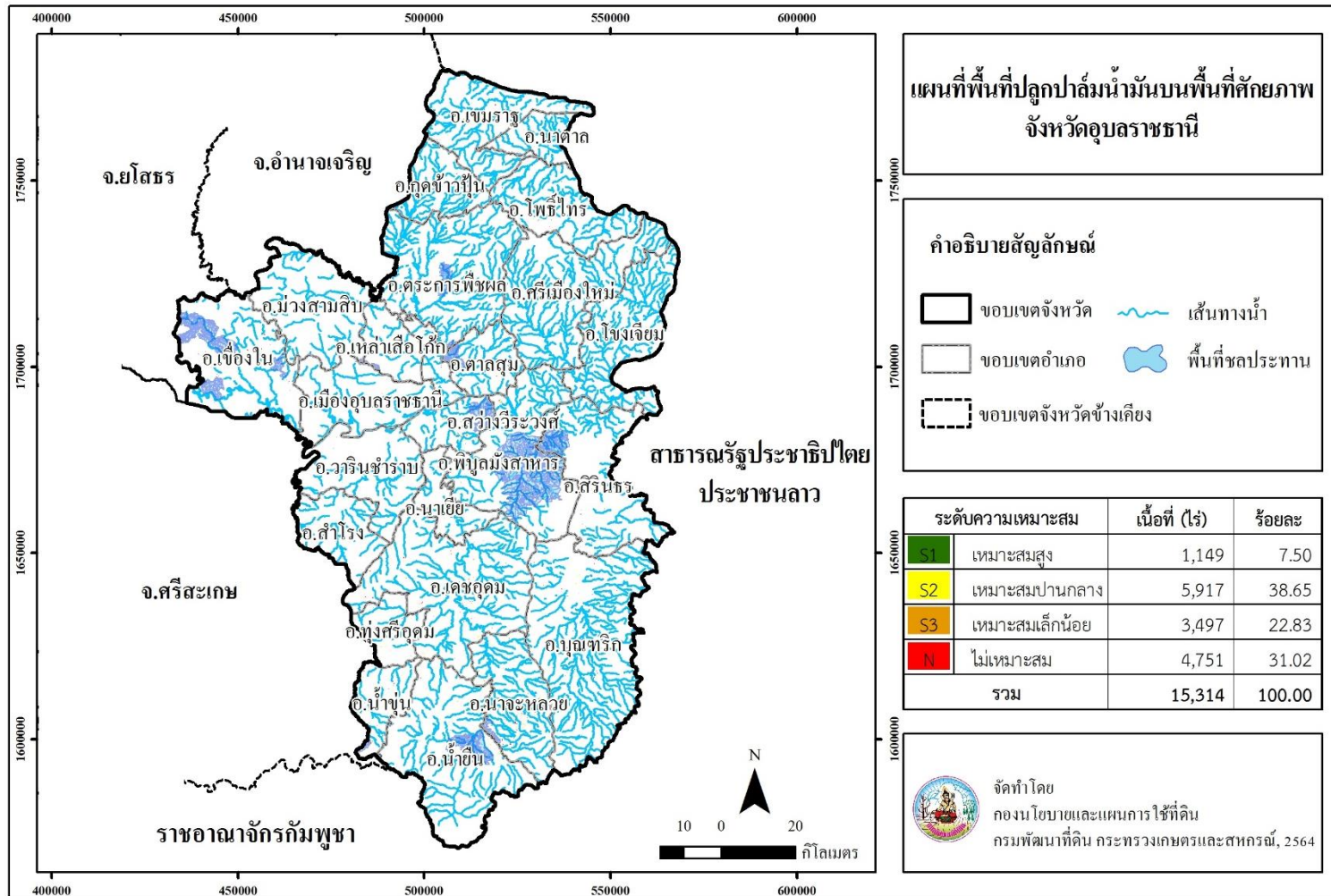
ภาพที่ 10 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดอุดรราชธานี

ภาพที่ 11 พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดอุดรธานี

ภาพที่ 12 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดอุดรราชธานี

ภาพที่ 13 พื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดอุบลราชธานี

Land Development Department
2003/61 Phahonyothin Road.
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900
Call Center : 1760
www.idd.go.th

DOWNLOAD